

**TÜRKİYE’DEKİ KORO ŞENLİK/FESTİVALLERİNİN
TÜRK KORO MÜZİĞİNE KATKILARININ İNCELENMESİ**

Semiha Senem AZMİOĞLU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

NİSAN, 2018

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren dört (4) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Semiha Senem
Soyadı : AZMİOĞLU
Bölümü : Müzik Öğretmenliği
İmza :
Teslim tarihi : 09/04/2018

TEZİN

Türkçe Adı : Türkiye’deki Koro Şenlik/Festivallerinin Türk Koro Müziğine
Katkılarının İncelenmesi
İngilizce Adı : Analyzing The Contribution Of The Chorus Festivals In Turkey To
The Turkish Chorus Music

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Semiha Senem AZMİOĞLU

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Semiha Senem AZMİOĞLU tarafından hazırlanan “Türkiye’deki Koro Şenlik/Festivallerinin Türk Koro Müziğine Katkılarının İncelenmesi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Öğr. Gör. Dr. İlknur ÖZAL GÖNCÜ

(Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

.....

Başkan: Prof. Dr. Aytekin ALBUZ

(Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

.....

Üye: Dr. Öğr. Üy. Hepşen OKAN

(Şan Ana Sanat Dalı, Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı)

.....

Tez Savunma Tarihi: 09.04.2018

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

TEŞEKKÜR

Hayatımın her anında yanımda olan, desteklerini hiç esirgemeyen anneme, babama ve tüm aileme, tez döneminde en büyük yardımcım olan danışman öğretmenim Öğr. Gör. Dr. İlknur Özal Göncü 'ye, tez yazım sürecinde beni cesaretlendirip kuvvetlendiren tüm arkadaşlarıma, beni kırmayarak görüşmeyi kabul eden tüm şenlik/festival genel koordinatörlerine, yüksek lisans dönemi boyunca hiçbir zorluk çıkarmadan ders programım konusunda yardımcı olan Kadir ADLİM Ortaokulu müdürü Lütfü UYAN ve ALİ GÜRAL Lisesi müdürü İsmail BAŞ'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Semiha Senem AZMİOĞLU

**TÜRKİYE’DEKİ KORO ŞENLİK/ FESTİVALLERİNİN
TÜRK KORO MÜZİĞİNE KATKILARININ İNCELENMESİ
(Yüksek Lisans Tezi)**

**Semiha Senem AZMİOĞLU
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Nisan 2018**

ÖZ

Bu araştırma, Türkiye’de düzenlenen şenlik/festivallerin Türk Koro Müziğine olan katkılarını saptamak amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın diğer bir amacı ise, bu şenlik/festivallerde, karşılaşılan sorunları ortaya koymak ve çözüm önerilerine katkıda bulunmaktır. Araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla Türkiye’deki şenlik/festivalleri düzenleyen kurum, kuruluş ve derneklerle görüşme yapılmıştır. Görüşme formunda toplam 13 soru bulunmaktadır. Araştırmanın sonucunda alınan bilgiler doğrultusunda Türkiye’de toplam 15 tane şenlik/festival düzenlendiği, ancak 2 tane şenlik/festivalin çeşitli sebepler nedeniyle varlığını sürdüremediği saptanmıştır. Türkiye’deki şenlik/festivallerin düzenlenmesinde en çok sponsor bulma konusunda sıkıntı çekildiği tespit edilmiştir. Araştırmanın sonucunda korolar arası bilgi alışverişi iletişimi ve etkileşimi, koroların nitelik ve nicelik olarak çoğalıp gelişmesi, koroların yıl boyu aldığı eğitimin ürününü sergilemesi, gibi yönleriyle Türk Koro Müziği’ne katkıları olduğu saptanmıştır. Ayrıca şenlik/festivallerin koristlerin sosyalleşmesi ve koro müziğinin halkla bütünleşmesi gibi özelliklerinin de olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler : Müzik eğitimi, koro, şenlik/festivaller
Sayfa Adedi : 50
Danışman : Öğr. Gör. Dr. İlknur ÖZAL GÖNCÜ

**ANALYZING THE CONTRIBUTION OF THE CHORUS FESTIVALS
IN TURKEY TO
THE TURKISH CHORUS MUSIC
(M.S. Thesis)**

Semiha Senem Azmioğlu

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

April 2018

ABSTRACT

This research is studied with the aim of detecting the contributions of festivals held in Turkey to Turkish Chorus Music. Another aim of this study is to define the problems during these festivals and find solution about that matter. This research is a descriptive study in survey model. To collect data interviews have been done with institutions/ foundations and associations that held festivals in Turkey. In that interview; there are 13 questions. As a result of that survey, it is determined that 15 festivals here held in Turkey however 2 of them couldn't last because of various reasons. It is determined that the biggest problem in holding festivals is arranging sponsor. In consequence of this study, it is found out that the festivals contribute to Turkish Chorus Music via information exchange, communication and affection between chorus, progress of chorus as quality and quantity and presenting the output of chorus that they educated for a year. And also, it is seen that the festival singers socialize and chorus music is collocating with folk.

Key Words : Music education, choir, festivals
Page Number : 50
Supervisor : Öğr. Gör. Dr. İlknur ÖZAL GÖNCÜ

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	iv
ÖZ	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLolar LİSTESİ	xi
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	x
BÖLÜM I	
GİRİŞ	1
1.1. Problem Cümlesi	4
1.1.1. Alt Problemler	5
1.2. Araştırmanın Amacı	5
1.3. Araştırmanın Önemi.....	6
1.4. Varsayımlar	6
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	6
1.6. Tanımlar	7
1.7. İlgili Araştırmalar	7
BÖLÜM II	
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	11
2.1. Koro	11
2.2. Koroların Sınıflandırılması	12
2.2.1. Üyelerine Göre Koro Türleri	12
2.2.2. Kuruluş Amaçlarına Göre Koro Türleri	12
2.2.3. Sayısal Oluşumlarına Göre Koro Türleri	13
2.2.4. Müzik Türlerine Göre Koro Türleri	13
2.2.5. Yaş Gruplarına Göre Koro Türleri	14
2.3. İnsan Yaşamında Koronun İşlevleri	14
2.3.1. Koronun Toplumsal İşlevleri	15

2.3.2. Koronun Bireysel İşlevleri.....	15
2.3.3. Koronun Kültürel İşlevleri.....	16
2.3.4. Koronun Ekonomik İşlevleri.....	16
2.3.6. Koronun Eğitimsel İşlevleri.....	17
2.4. Koro Eğitimi	17
2.5. Türkiye’de Koro Müziğinin Gelişimi	18
2.6. Türkiye’de Çocuk Korolarının Gelişimi	20
BÖLÜM III	
YÖNTEM.....	24
3.1. Araştırmanın Modeli	24
3.2. Evren ve Örneklem	25
3.3. Verilerin Toplanması.....	25
3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	25
BÖLÜM IV	
BULGULAR VE YORUMLAR	27
4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum.....	27
4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum	29
4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum	33
4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum	34
4.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum	35
BÖLÜM V	
SONUÇ VE ÖNERİLER	39
5.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar.....	39
5.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar.....	40
5.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Sonuçlar	41
5.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Sonuçlar	42
5.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar	42
5.6. Öneriler	42
KAYNAKLAR	44
EKLER.....	47
Ek 1. Anket Formu	48

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. <i>Türkiye’de Düzenlenen Şenlik/Festivaller</i>	28
Tablo 2. <i>Koro Türleri</i>	28
Tablo 3. <i>Şenlik/Festival Yapılma Süresi</i>	29
Tablo 4. <i>Şenlik/Festival Yapılma Sıklığı</i>	30
Tablo 5. <i>Şenlik/Festival Dönemleri</i>	30
Tablo 6. <i>Şenlik/Festival Gün Sayısı</i>	31
Tablo 7. <i>Şenlik/Festival Katılım Şekli</i>	31
Tablo 8. <i>Değerlendirme Kurulu</i>	32
Tablo 9. <i>Konaklama İmkânı</i>	32
Tablo 10. <i>Sponsor Durumu</i>	32
Tablo 11. <i>Koroların Sahip Olması Gereken Kriterler</i>	33
Tablo 12. <i>Şenlik/Festivalleri Etkileyebilecek Problemler</i>	34
Tablo 13. <i>Şenlik/Festivallerin Türk Koro Müziğine Katkıları</i>	36

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

Ark.	Arkadaşları
f	Frekans
G.S.E.	Güzel Sanatlar Eğitimi
G.Ü.	Gazi Üniversitesi
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
M.Ö.	Milattan Önce
M.S.	Milattan Sonra
MÜZED	Müzik Eğitimcileri Derneği
SANSEV	Sanatçılar Sanatseverler Kültür ve Dayanışma Derneği
TDK	Türk Dil Kurumu
TEMA	Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı
THM	Türk Halk Müziği
TPKD	Türkiye Polifonik Korolar Derneği
TSM	Türk Sanat Müziği
TRT	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
UNICEF	Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu

BÖLÜM I

GİRİŞ

Müzik bireyin duygu ve düşüncelerini sesler aracılığıyla anlatma sanatıdır. Yani insanoğlunun hissettiklerini kendi isteği doğrultusunda şekillendirmesidir.

İbn-i Sina (2013, s. 10)'ya göre müzik “birbiri ile uyumlu olup olmadıkları yönünden sesleri ve bu sesler arasına giren zaman sürelerini, bir melodinin nasıl kompoze edildiğinin bilinmesi amacıyla araştıran matematiksel bir ilimdir.”

Uçan (2005, s. 10)'a göre ise müzik “duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür.”

Bu tanımlardan hareketle müzik insanın ayrılmaz bir parçasıdır. Bu kapsamda eğitim ve müzik eğitiminin de önemi yadsınamaz bir gerçektir. Bu sayede birey müziksel yaşantıları yoluyla bir değişme sürecinden geçecektir.

“Müzik eğitimi, bireylere kendi yaşantıları yoluyla amaçlı ve yöntemli olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma ya da bireylerin müziksel yaşantıları yoluyla amaçlı ve yöntemli olarak değiştirme, dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir” (Uçan, 1997, s. 30).

Müzik eğitimi fonetik sanatlar eğitiminin başlıca dallarından birisidir. Müzik eğitimi kendi içinde bir bütün olmasının yanı sıra hitap ettiği kitle, amaç, kapsam/içerik, düzey bakımından kendi içinde farklılık ve çeşitlilik göstermektedir.

Tüm bu özelliklere göre Müzik eğitimi 3 ana başlık altında ele alınmaktadır. Bunlar: Genel müzik eğitimi, Mesleki müzik eğitimi ve Özengen müzik eğitimidir.

“Genel müzik eğitimi iş-meslek, okul, bölüm, kol-dal ve program türü ne olursa olsun, her düzeyde, her aşamada, her yaşta herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir “insanca

yaşam” için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 2005, s. 31-32).

Bu durum Genel müzik eğitiminin her yaştan her düzeyde gerekli ve zorunlu olduğu durumunu göstermektedir. Müzik az ya da çok hayatta herkese kazandırılması esas olan ana öğelerden biridir. Amaç bireye asgari-ortak müzik kültürü kazandırmaktır.

Günümüzde Genel müzik eğitimi ilkokulda sınıf öğretmeni aracılığıyla başlamakta olup, ortaokul süresince branş öğretmeni tarafından verilmektedir. Lise eğitimi sürecinde ise müzik dersi seçmeli dersler arasında yerini almaktadır.

Talim Terbiye Kurulu tarafından hazırlanan ilköğretim 1-8. sınıf Müzik öğretim programının da müzik dersi genel amaçları aşağıdaki şekilde belirtilmiştir.

- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,
- Yaratıcılık ve yeteneğini müzik üretme yoluyla geliştirmek,
- Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürlerini tanımak,
- Kişilik ve özgüven gelişimlerine katkı sağlamak,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,
- Bireysel ve toplu olarak, nitelikli değişik türlerde şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
- Türkçeyi doğru ve etkili kullanmalarını sağlamak,
- İstiklâl Marşı başta olmak üzere millî marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
- Atatürk’ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak ve Atatürk ilke ve inkılâplarına gönülden bağlı, kültürlü bireyler olarak yetişmelerini sağlamak (Çelik ve Şendağ, 2016, s. 11).

Ayrıca Genel müzik eğitimi öğrencilerin zihinsel gelişimlerine, müziksel eğilimlerine ve yeteneklerine bağlı olarak ileriki dönemlerde müziği amatör ve profesyonel olarak yapmaları içinde temel oluşturmaktadır.

Mesleki (profesyonel) müzik eğitimi müzik alanının bütününü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olarak yapılır. Dalın, işin, ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar (Uçan, 2005, s. 31-32).

Mesleki müzik eğitimi; genel ve özengen müzik eğitiminden farklı olarak, müziği meslek olarak yapmak isteyenlere verilen ve alanında uzmanlaşmış müzisyenler yetiştirmeyi hedefleyen eğitim türüdür. Bu süreç alanında uzman kişilerce yürütülür.

“Özengen müzik eğitimi ise, müziğin belli bir dalına özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 2005, s. 31-32).

Özengen müzik eğitimi sonucunda birey hayatında müziğe bir yer vererek sosyalleşmesine imkân sağlamakta ve kendisine bir uğraş edinmektedir.

Mesleki, genel ve özengen boyutlarıyla bir bütün oluşturan müzik eğitimi bireyin sanatsal yaratıcılık yoluyla kendini ifade etme ve estetik ihtiyaçlarını karşılamasını sağlar. Ayrıca bireye kişisel ve toplumsal yaşamında sağlıklı, verimli, mutlu olmasında yardım eder. Gerek dinleyici gerekse seslendirici durumunda müziğe bilinçli bir yönelimle katılmasını ve müziğe kültürel bir kimlik kazandırılmasını hedefler.

Müzik eğitiminin bu üç türü bir bütün oluşturmakla birlikte, birbirini desteklemektedir. Bu bütünselliği Rus eğitimci V. A. Suchomlinsky şu cümleyle özetlemiştir: “Müzik eğitimi, müzisyenin eğitimi değil, her şeyden önce insan(lığ)ın eğitimidir” (Kabalevsky, 1988, s. 16).

Türkiye’de müzik eğitimi, Cumhuriyet öncesi ve Cumhuriyet sonrası dönem olmak üzere ikiye ayrılır. Cumhuriyet’in ilan edilmesiyle birlikte her alanda kendini gösteren değişim ve gelişim müzik alanında da kendini göstermiş ve günümüz müzik eğitiminin temelleri bu dönemde atılmıştır.

“Müzik ders olarak okullara ilk kez 1870’de İstanbul Muallim Mektebi’nde girdi. Şarkı öğretimiyle sınırlı dersleri bando subaylarıyla sarayın fasıl müzikçileri veriyordu.

Anadolu’da müzik eēitimi çoēunlukla bilgisiz ve yetersiz kişilerin elinde başladı. Çocuk ve gençlere yönelik bir şarkı daēarı bulunmadıēı için derslerde yetişkinler için yazılmış şarkı ve ilahiler söyletiliyordu” (Selanik, 1996, s. 293).

Cumhuriyet’in ilanıyla birlikte açılan okullar, kurulan kurum ve kuruluşlarla birlikte de Müzik Eēitimi farklı bir boyuta ulaşmıştır. Bu kurumlardan birisi de Musiki Muallim Mektebi’dir.

Selanik’e (1996, s. 296) göre, Mustafa Kemal Atatürk’ün emriyle 1924 yılında kurulan Musiki Muallim Mektebi’nin yetiřtirdiēi, aralarında Ziya Aydıntan, Ferit Hilmi Atrek, Saip Egüz, Faik Canselen, Hasan Toroganlı’nın bulunduēu genç bir kuşak müzik alanında önemli gelişmelere imza atmışlardır.

Her insanın ilk çalgısı sesidir. İnsanın sesini kullanabilmesi için herhangi bir çaba sarf etmesine veya herhangi bir masrafta bulunmasına gerek yoktur. Durumun bu şekilde olması insanları sesleriyle ilgili uğraşlar verme alanına yöneltmiştir. Sesin en etkili kullanıldıēı alan ise korolardır. Bundan hareketle Genel müzik eēitimi süresi boyunca koro eēitimi ve buna baēlı olarak korolar önemli bir yer tutmaktadır.

“Bir ulusun bütünleşmesi ve ayakta durabilmesi için ses birliğine de gereksinimi vardır. Bir toplumda korolar bu birlik ve bütünlüēü daha üst düzeyde saēlayan ve güçlendiren topluluklardır” (Egüz, 1981, s.29).

Koroların ve eēitiminin ön planda olması, masrafsız ve yurt geneline yaygın bir şekilde hemen uygulanabilir olmasından kaynaklanır.

Bu noktada ölkemizde koroların hem çalışmalarını sergileyebilecekleri hem de etkileşim içinde olabilecekleri şenlik/festivallerin incelenmesi yararlı görünmektedir.

1.1. Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi Türkiye’deki koro şenlik/festivallerinin Türk koro müziēine katkıları nelerdir? Şeklinde belirlenmiştir.

1.1.1. Alt problemler

- 1- Türkiye’de hangi illerde, hangi şenlik/festivaller düzenlenmektedir? Düzenlenen şenlik/festivaller hangi koro türlerini kapsamaktadır?
- 2- Türkiye’de düzenlenen şenlik/festivallerin genel özellikleri nelerdir?
- 3- Bir koronun herhangi bir şenlik/festivale katılmak için ne gibi kriterleri barındırması gerekir?
- 4- Düzenlenen şenlik/festivalleri etkileyebilecek herhangi bir sorunla karşılaşmakta mıdır? Eğer herhangi bir sorunla karşılaşılıyorsa bunlar nelerdir?
- 5- Şenlik/Festival genel koordinatörlerinin şenlik/festivallerin Türk koro müziğine katkıları yönündeki görüşleri nelerdir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Apaydın’a (2001), göre, “ülkemizdeki herkesin korolarda şarkı söyleyebilmesi hedefi, müzik eğitimcilerinin yetiştirilmesinden, devlet kurumlarına, özel kurum ve kuruluşlara varıncaya kadar “koro ile müzik eğitimi” anlayışının benimsenmesi ve yaşama geçirilmesine bağlıdır. Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı, yurt genelinde, her yaştan özegen ve mesleki koronun kurulmasına, çalışmasına, etkinliklerine yardımcı olmalı, uluslararası ilişkilerde korolardan yararlanılmalıdır” (s. 138-139).

Bundan hareketle oluşturulan koroların sene içindeki çalışmalarını sergileyecek yeni bir ortam bulması, çeşitli koroların birbirini izlemesini sağlayarak eksikliklerini tespit etmesi ve başarılarını taçlandırması için korolara fırsat vermek gerekir.

Araştırmanın amacı düzenlenen bu şenlik/festivallerin Türkiye’deki koro müziğinin ve şenlik/festival kültürünün gelişmesine nasıl katkıda bulunduğunu saptamaktır. Araştırmanın bir diğer amacı ise Türkiye’de düzenlenen koro şenlik/festivallerini inceleyerek düzenlenen bu şenlik/festivalleri tanımak, şenlik/festivalleri etkileyebilecek herhangi bir sorunla karşılaşp, karşılaşılmadığını belirlemek ve eğer karşılaşılıyorsa bu sorunlara çözüm önerilerinde bulunmaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma şenlik/festivallerin durumunu ortaya koyarak konuyu irdelemek ve bu yolla Türkiye’deki koro şenlik/festival kültürünün yaygınlaşmasına katkıda bulunmak amacıyla önemli bir çalışmadır.

Yüksek Öğretim Kurumunun tez veri tabanında Türkiye’de düzenlenen koro şenlik, festival anahtar kelimeleriyle yapılan taramaya göre bu konuyla ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle bu çalışmanın, bu alanda önemli bir boşluğu dolduracağı düşünülmektedir.

Araştırma, Türkiye’deki koro şenlik/festivallerinin Türk koro müziğine ne gibi katkıları olduğunu tespit etmek açısından da önemlidir.

Ayrıca, şenlik/festival kültürünün gelişmesini engelleyebilecek herhangi bir sorunun olup olmadığı konusu bu araştırmayla belirlendiğinde, eğer varsa karşılaşılan sorunlara da çözüm önerilerinde bulunulması açısından önem arz etmektedir.

1.4. Varsayımlar

Araştırma şu varsayımlara dayanmaktadır:

1. Seçilen örneklem evreni temsil etmektedir.
2. Veri toplama aracı (görüşme formu) araştırmanın amacına uygun aynı zamanda geçerli ve güvenilirlerdir.
3. Yazılı kaynaklardan elde edilen bilgiler, bu araştırma için uygun ve gerekli bilgiler olup, gerçeği yansıtır niteliktedir.
4. Görüşlerine başvurulmuş şenlik/festival genel koordinatörleri, soruları içtenlikle yanıtlamıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma sadece Türkiye’deki koro şenlik/festivalleriyle sınırlandırılmıştır.

1.6. Tanımlar

Hanende: Şarkıcı.

Polifonik: Çoksesli.

Şenlik/Festival: Dönemi, yapıldığı çevre, katılanların sayısı veya niteliği programla belirtilen ve özel önemi olan sanat gösterisi, belli günlerde yapılan coşku veren eğlendirici gösterilerin tümü (Türk Dil Kurumu, [TDK], 2009, s. 692).

Türk Halk Müziği (THM): Halkın ortak duygu ve düşüncelerini yansıtan, sanat endişesi taşımadan yakılmış, yaratılmış (bestelenmiş) müzik türüdür.

Türk Sanat Müziği (TSM): Yüksek kültür taşıyıcısı toplum katmanının malı olan kavramları adlandırılıp, tanımlanmış öğretilmesinden dinlenilmesine değin bütün edimi bilinçle işlenip yöntemler geliştirilmiş musikidir (Oransay, 1976, s. 83).

1.7. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde araştırma ile ilgili olan ve kaynakça oluşturabilecek tezlere, makalelere ve kitaplara yer verilmiştir.

Apaydın (2001) “Koro ile Müzik Eğitiminin Toplumun Müziksel Düzeyini Geliştirmedeki Yeri ve Önemi” adlı sempozyum bildirisinde müzik eğitiminin iki başlığından bahsetmiş, örgün ve yaygın müzik eğitiminin amacının bireyin ve toplumun müziksel düzeyini yükseltmek olduğunu belirtmiştir. Toplumlarda müziksel gelişmişlik düzeyine örnek olarak Almanya’da müzikle ilgili bazı kurum ve kuruluşların verilerinden bahsetmiştir. Ayrıca korolarda yapılan müzik eğitiminin koroda şarkı söyleyen bireylere, koro şefi ya da eğitimcisine, besteciler, koro müziğinin söz yazarlarına, dinleyenler ve topluma kazandırdıkları olumlu gelişmelerden söz etmiştir. Apaydın bildirisinde örgün müzik eğitimi programlarının yeniden gözden geçirilmesi ve programa koro dersleri konulması, müzik eğitimcisinin her yönden özendirici konumlarda olması, yeni dernekler kurulması ve kurulan derneklerin tek çatı altında birleştirilmesi, yapılan şenlik/festivallere destek verilmesi, koro şefi açığının kapatılması gibi çözüm önerilerinde bulunmuştur.

Apaydın (2006) “Çocuk ve Gençlik Korolarının Toplumun Kültürel Gelişimindeki Yeri ve Önemi” adlı sempozyum bildirisinde müzik dilinin diğer dillere oranla kültürü aktarma araçları içerisinde en etkili dil olduğunu savunmuştur. Müzik dilini en etkin biçimde en çok kişiye yaptırıp yaşattırarak en kısa sürede en ekonomik olarak kullanabilen yaşlarının

ve konumlarının gereğince Çocuk ve Gençlik Koroları olduğunu ifade etmiştir. Bildiride kültür, bilgi ve dil kavramlarının tanımlarını yapmış, müzik dilinin insanları hayvanlardan ayıran en önemli özellik olduğunu belirtmiştir. Müziksel yeteneklerin başlıcaları sıralanmış, şarkı, şarkıcı ve şarkı dili kavramları üstünde durulmuştur. Koro kavramı ve koroların oluşumu için gerekli temel unsurlardan bahsedilmiştir. Korolar kuruluş biçimleri ve cinsiyet, yaş ve sayısal durumlarına göre kategorize edilmiştir. Ayrıca koroların yaşamsal işlevleri altı gruba ayrılmıştır. Bunlar bireysel, toplumsal, eğitimsel, psiko-sosyal, kültürel ve ekonomik işlevlerdir. Tarihsel süreçte koro ve kültür ilişkisine değinilerek, kültürel gelişim içerisinde koro müziğinin önemi vurgulanmıştır.

Bezdüz (2001) “Müzik Toplum Etkileşiminde Koro Müziğinin Rolü/Koro Müziği Yoluyla Toplumsal Konulara Eğilme” adlı sempozyum bildirisinde müziğin toplumsal konulara eğilme durumundan, müziğin en güçlü sosyal bağlardan biri olduğundan, türküler ve şarkıların insanları ve kuşakları hatta toplumları birbirine yaklaştıran bağlar olduğundan bahsetmiştir. Bazı marşların ve koro eserlerinin sözlerinden alıntılar yaparak müziğin birleştirici gücünden, son zamanlarda koro müziği adına yapılan çalışmaların olumlu olduğundan, şenlik/festivallere katılan koroların toplumsal konulara eğilmesi gerektiğini anlatmıştır. Bunun ışığında gerçekleştirilen “Umut 2000” projesiyle deprem konusuna, “Bir Konser Bir Orman Projesi” ile kuraklık konusuna dikkat çekildiğini ifade etmiştir.

Çevik’in (2013, s. 295) “Koro Eğitimi ve Yönetimi” adlı kitabı dokuz bölümden oluşmaktadır. Müziksel söyleme, ses ve insanda ses sistemi, koro eğitimi, koroda ses eğitimi uygulamaları, koro yönetimi ve yönetim teknikleri, müzik tarihinde dönemler ve dönemlere özgü stiller, koro müziği repertuarı konser programları ve konser organizasyonları, çağdaş Türk bestecilerinin koro eserleri konularını ayrıntılı bir şekilde incelemiştir.

Egüz’ün (1976, s. 144) “Toplu Ses Eğitimi I” kitabı koro, koro eğitimi/yönetimi ile ilgili kaynakların başında gelmektedir. Kitap oldukça kapsamlı bir kaynaktır. Kitap ses ve solunum cihazları, sesin korunması, toplu ses eğitiminin ana öğeleri, toplu ses eğitimi çalışmalarına giriş ve uygulama örnekleri, sınıfta ses eğitimi, çocuk koroları ve çocuk korolarında eğitim kısımlarından oluşur. Egüz’ün (1981, s. 136) “Koro Eğitimi ve Yönetimi” adlı kitabında ise ağırlıklı olarak teknik çalışmalara yer vermektedir.

Gökçe (2007) “Koro Müziğinin Toplumsal İşlevleri Açısından Türkiye Korolar Şenliğinin Kazandırışları Üzerine Genel Bir Değerlendirme” adlı bildirisinde müzik eğitiminin bireye çeşitli kazanımlarda bulunduğunu ve müzik eğitimi içinde koro müziğinin önemli bir yer

tuttuğunu ifade etmiştir. Bildiride Avrupalı ve diğer dünya ülkelerinin, kendi kültürlerindeki gelişimlerinin, korolarla yapılan eğitimler sonucu olduğunu ortaya koymuştur. 2001 yılı verilerine göre Avrupa'daki koro sayılarından bahsetmiş, Avrupa'nın koro şenlik/festivalleri yönünden zengin olduğunu savunmuştur. Ayrıca koro müziğini, Türkiye'de koro müziğinin ilerleyişini ve Türkiye Korolar Şenliği'nin 2007 yılına kadar olan şenliklerini incelemiştir. Bu çalışmasında koroları, türlerine göre katılımcı koro sayısal değerleri ve genel toplamı, şenliklerde yer almış koro sayısı, yetişkin erkek-kadın / minik-çocuk korist sayıları ve genel toplamı olarak tablolar halinde sayısal veriler kullanarak incelemiştir. Bu tablolara ek olarak katılımcı koro şefi ve şef yardımcısı sayıları, korolarda görev alan çalgı solist eşlikçi sayıları, şenliklere gelen koroların coğrafi bölgelere göre sayısal dağılımları, seslendirilen eserlerin türlerine göre sayısal değerleri tabloları bulunmaktadır. Ayrıca dinleyici yapılarına göre sayısal toplamaları, şenliklere destek sağlayan kuruluşların sayısal değerleri, şenliklerin yapıldığı toplam gün sayısı, şenliklerde dağıtılan ödüllerin sayısal değerleri de tablolar halinde sayısal değerlere dayanarak incelemiştir. Bildiride toplam 23 adet tablo mevcuttur. Elde ettiği veriler eşliğinde Türkiye Korolar Şenliğinin Kazandırışlarını bireysel, toplumsal, eğitimsel, kültürel, ekonomik işlevler olarak ayrı kategorilerdeki sonuçlardan bahsetmiş ve şenliğin Türk Koro Müziğine katkılarını maddeler halinde sıralamıştır.

Uçan (2001) "İnsan Müzik, Koro ve Koro Eğitiminin Temelleri" adlı sempozyum bildirisinde insan, müzik, koro olgu ve kavramları ile bunlar arasındaki ilişkiler ve koro eğitiminin temellerinin ilkin genel olarak ve bir sistem bütünlüğü içinde görülüp ele alınması gerektiğini ifade etmiştir. İnsanın müziksel bir varlık olduğunu, belirli bir müziksel donanımla doğduğunu, doğuştan sahip olduğu bu donanım sayesinde doğuştan yetenekli olduğunu belirtmiştir. Ona göre müzik belli gereksinim, amaç ve yöntemlerle, belli güzellik anlayışlarına göre işlenerek birleştirilmiş seslerden oluşan estetik bir bütündür. İnsanlar tek başlarına yalnız veya bir araya gelerek birlikte müzik yaparlar. Koro çok sayıda insanın bir araya gelerek kendi sesleriyle, birlikte seslenmek, birlikte söz ve şarkı söylemek üzere oluşturdukları organize müziksel bir topluluktur. Koro eğitimi ve yönetimi kendine özgü bir insan ve toplum eğitimi ve yönetimidir. İnsanın, müziğin, koronun ve koro eğitiminin temellerinin özü insanın ve ailenin varlık yapısında ve niteliklerinde saklıdır. Ailede başlayan eğitim okulda müzik eğitimiyle birleşerek insanın müziksel gelişiminde etkili, verimli ve belirleyici bir rol oynar. Müzik öğretmenleri bütün bunları göz önüne alarak çok daha etkin birer Genel ve Özengen Koro Eğitmeni-

Yönetmeni olmak durumundadırlar. Uçan’a göre tüm bunların daha verimli halde yapılabilmesi için korolar tüm ülkede yaygınlaştırılmalı, ülke genelinde Genel-Özengen ve Mesleksel Korolar Projesi oluşturulup geliştirilmeli, müzik öğretmenleri koro eğitimi ve yönetimi konusunda daha iyi yetiştirilmelidir. Ayrıca Koro Eğiticiliği ve Yöneticiliği alanı ayrı bir Anabilim/Anasanat Dalı haline getirilmeli bu alanda Lisans, Yüksek Lisans, Doktora ve ona eşdeğer Sanatta Yeterlik derecelerine yönelik programlar hazırlanıp uygulamaya konulmalıdır.

Yener (2001) “Türkiye’deki Koro Çeşitleri ve Müzik Toplum Etkileşiminde Koro Müziğinin Rolü” adlı sempozyum bildirisinde koronun tarihsel sürecinden bahsederek, koroları tek sesli ve çok sesli korolar olmak üzere iki ana bölümde incelemiştir. Ayrıca koroları nitelikleri bakımından ele almıştır. Yener incelemeleri sonucunda ülkemizde çok sesli müzik yapan profesyonel koroların sayısının oldukça az olduğunu, çocuk korolarının sayısının yeterli olmadığını, devlet kurumlarının mevcut haliyle tek veya çok sesli nitelikli koro müziklerini geniş halk kitlelerine iletme konusunda yeteri kadar etkin olmadığını tespit etmiştir. Ona göre yurt çapında dengeli olarak bir çocuk korusu, bir çok sesli koro, bir THM ve bir TSM korusu kurulmalıdır. Koro müziği besteleme işine özel önem verilmeli, koro müziğine her zamankinden daha çok önem verilmeli gibi önerilerde bulunmuştur.

BÖLÜM 2

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Koro

Koro terimi çok eski olmakla birlikte yaklaşık 2500 yıllık bir geçmişi vardır.

“Koro” deyimini Yunanca (khoreia-horus) Latince (choera) sözcüklerinden gelmektedir. Önceleri el ele tutuşup dans eden topluluğa Koro dendi. Sonraları da bugünkü anlamda şarkı söyleyen topluluklara bu ad verildi” (Egüz, 1981, s. 11).

“İnsanları hayvanlardan ayıran özelliğin, müzik dili ve onun en etkili türü olan şarkı dilini kullanabilme, bir başka deyişle şarkı söyleyebilme yeteneği olduğunu belirtebiliriz. İşte tam bu nedenledir ki, kültür oluşturabilen canlılar olarak insanlar, bu oluşumdaki en etkili araç olan şarkı söylemeyi, hem birey, hem de toplu olarak bir arada ve birlikte yapabilmektedirler. Tek tek değil de, topluca şarkı söylemek için oluşturulan topluluğa “koro” denir” (Apaydın, 2006, s. 570).

“Birlikte şarkı söyleyen şarkıcılara; başka bir deyişle bir partide, birden fazla şarkıcıyla ünison (tek sesli) veya ayrı partilerde şarkı söyleyen topluluğa; bir müzik eserini seslendirmek üzere bir araya gelen ses topluluğuna, böyle bir topluluğun söylediği söz ya da şarkıya da “koro” denilmektedir” (Say, 2005, s. 309).

“Koro”; “Sayısal oluşum, ses türü, ses kapasitesi ve tını bakımından dengeli, önceden belirlenen bir modele uygun olarak tek ya da çok sesli müzik yapıtlarını seslendirme, yorumlama amacıyla oluşturulan, etkinlikleriyle toplumun kültür ve sanat yaşamına katkıda bulunan ses topluluğudur” (Çevik, 1999, s. 43).

Bu tanımlardan hareketle şarkı söylemek için belirli bir amaç dahilinde bir araya gelmiş insan topluluğuna koro dendiğini söyleyebiliriz. Tanımlardan çıkarabileceğimiz ortak noktalar belli bir sayıda birey olması, şarkı söylemek amacıyla bir araya gelmeleri ve belli bir mekânda müzik yapmalarıdır.

“Bir koronun oluşabilmesi için yerine getirilmesi gereken beş temel koşul vardır.

1. Birlikte seslenme, konuşma ve söylemeyi gereksinme,
2. Bir araya gelme/ Toplanma/ Topluluk olma,
3. Birlik olma
4. Örgütlenme
5. Topluluk halinde müziksel seslenme, konuşma ve söyleme” (Uçan, 2001 s. 12).

Koro rastgele bir araya gelmiş bir kalabalık değil, örgütlenmiş olan bir topluluktur. Bu örgütlenmiş toplulukta bulunan her insan bir koro üyesi yani koristtir.

Korolar çeşitli özelliklerine göre kendi aralarında beş türe ayrılır. Bunlar:

1. Üyelerine Göre Koro Türleri
2. Kuruluş Amaçlarına Göre Koro Türleri
3. Sayısal Oluşumlarına Göre Koro Türleri
4. Müzik Türlerine Göre Koro Türleri
5. Yaş Gruplarına Göre Türleri’dir.

2.2. Koroların Sınıflandırılması

2.2.1. Üyelerine Göre Koro Türleri

- Kadın koroları
- Erkek koroları
- Çocuk koroları
- Karma korolar

Kadın koroları sadece kadın seslerinden oluşan korolara, erkek koroları sadece erkek seslerinden oluşan korolara, karma koro hem kadın hem erkek seslerinden oluşan korolara, çocuk korusu ise sadece çocuk seslerinden oluşan korolara denir.

2.2.2. Kuruluş Amaçlarına Göre Koro Türleri

Profesyonel korolar: “Profesyonel sanatçılardan oluşturulmuş olan korolardır. Bu koroları oluşturan sanatçılar, bir koro okulunu ya da bir müzik okulunu bitirmiş bulunanlarla, amatörlükten bu düzeye ulaşmış olan kişilerdir. Bunların asıl görevi koro üyeliğidir” (Egüz, 1981, s. 13).

Devlet ve özel kuruluşların koroları, Radyo, Televizyon koroları, Opera koroları gibi korolar bu türün içinde yer alır.

Eğitim amaçlı korolar: “Mesleki müzik eğitimi veren müzik okullarının koroları, müzik dilini, müzik yazısını, ses ve çalgı tekniklerini öğrenme süreci içindeki öğrencilerden oluşur. Gerek profesyonel, gerekse amatör korolardan, farklı eğitim yöntemleriyle çalışırlar. Bu bakımdan bu korolara “eğitim amaçlı korolar” denir” (Çevik, 2013, s. 15).

Üniversite müzik bölümü lisans koroları, belli bir kurum ya da kuruluşa ait olan müzik bölümü öğrencilerinden oluşan korolar bu türün içinde yer alır.

Amatör korolar: “Yetenekli müzik severlerden oluşturulmuş korolardır. Koroyu oluşturan bireylerin asıl uğraşları müzik ve koro değildir. Bu korolar sesini kullanabilecek her yaştaki tüm amatörlerden oluşturulabilir” (Egüz, 1981, s. 13).

Radyo, televizyon, Kültür Bakanlığı, üniversiteler, sivil toplum örgütleri, kültür merkezleri, bankalar, özel kuruluşların kurduğu çocuk ve gençlik koroları bu türün içinde yer alır.

Amatör korolar bireyin sosyalleşmesi ve özgüveninin artmasına yardımcı olarak bireylerin yaşamında müzikle iç içe olmasını sağlamaktadır. Bu korolarda öncelikli amaç sanatçı yetiştirmek değil, müzik yoluyla geniş kitleleri eğitmektir.

2.2.3. Sayısal Oluşumlarına Göre Koro Türleri

“Oda Koroları: Sayısal bakımdan küçük korolardır (12-14 ya da 20-22 kişiden oluşan topluluklardır.)

Orta büyüklükte Korolar: Üye sayısı 30-60 arasında değişen korolardır.

Büyük Korolar: Üye sayısı 90-100 ve daha fazla olan ses topluluklarıdır” (Çevik, 2013, s. 16).

2.2.4. Müzik Türlerine Göre Koro Türleri

- “Geleneksel Türk Halk Müziği Koroları
- Geleneksel Türk Sanat Müziği Koroları
- Tasavvuf Müziği Koroları
- Çoksesli Korolar

- Kilise koroları
- Opera koroları
- Madrigal Koroları
- Müzikal Koroları
- Pop ve Jazz Koroları” (Çevik, 2013, s. 16).

2.2.5. Yaş Gruplarına Göre Koro Türleri

Çocuk koroları

Gençlik koroları

Yetişkin koroları şeklinde ayrılmaktadırlar.

Çocuk seslerinden oluşan korolara çocuk koroları denirken, mutasyon dönemini tamamlamış ve genellikle 25 yaşını doldurmamış bireylerden oluşan korolara gençlik koroları denmektedir. Yetişkin koroları ise 25 yaş ve üstü bireylerin oluşturduğu korolardır.

2.3. İnsan Yaşamında Koronun İşlevleri

“İnsan yaşamında koronun işlevleri denilince, koronun insanların tek tek ve birlikte yaşamlarında gördüğü iş, üstüne düşen görev, oynadığı rol, gösterdiği önemli etki, bulunduğu anlamlı yardım ve katkı, sağladığı anlamlı destek ve yarar anlaşılır” (Uçan, 2001, s. 22).

İnsan yaşamında koronun işlevleri beş ana kümede toplanabilir:

1. Toplumsal İşlevler
2. Bireysel İşlevler
3. Kültürel İşlevler
4. Ekonomik İşlevler
5. Eğitimsel İşlevler

2.3.1. Koronun Toplumsal İşlevleri

- “- Korodış olma,
- Korodışlaştırma,
- Toplumsallaşma,

- Toplumsallaştırma,
- Ses birliği sağlama,
- Topluluk üyesi olma,
- Toplumsal kurumlaşma,
- Ulusal ses birliği sağlama,
- Uluslararası ses birliği sağlama,
- Kültürel ses birliği sağlamaya yönelme” (Uçan, 2001, s. 23).

Koronun toplumsal işlevleri toplumsal özü olan müziksel ilişkiler üzerine kurulur. Yardımlaşma, işbirliği, saygılı ve sevgili olma gibi davranışlarının gelişmesine olanak sağlar.

Koronun toplumsal işlevi sayesinde birey kendini topluma daha yararlı bir vatandaş olarak hissetmektedir. Bu durum bireyin psikolojik açıdan daha mutlu olmasına ve çevresine daha olumlu yaklaşmasına zemin hazırlamaktadır.

Çoksesli koro müziğinin sosyo-psikolojik durum, iyilik hali ve sağlık üzerindeki olumlu katkıları çeşitli çalışmalarla ortaya konmuştur.

“Cohen (2009), Hays ve Ark. (2002), Skingley ve Ark. (2010), Byrgen Ark. (1996), Clift ve ark. 2007’de yapmış oldukları çalışmada İngiltere’de ülke çapında çeşitli korolarda şarkı söyleyen 600’ü aşkın koristle yaptıkları anket çalışmasında koro müziğinin iyilik hali ve sağlık üzerindeki etkilerini kişilerin pozitif duygu durum, dikkatle odaklanma, derin solunum, sosyal destek, bilişsel uyarı ve düzenli adanmışlık üzerinden gösterdiğini ileri sürmüşlerdir” (Şanal, 2011, s. 55).

2.3.2. Koronun Bireysel İşlevleri

- “- Etkin katılma,
- Keyiflenme,
- Tadına varma,
- Doyum sağlama,
- Duyarlı/uyarlı olma,
- Yetenek geliştirme,
- Düşkü (hobi) alanı olma,
- Meslek alanı olma,
- Kendini gerçekleştirme,
- Kendini aşma” (Uçan, 2001, s. 24).

Koronun bireysel işlevi sayesinde birey yaptığı işten keyiflenme, kendine bir hobi alanı yaratma ve bu hobi alanında doyum noktasına ulaşarak kendini gerçekleştirilmektedir.

“İnsanda bireyselliğin ön plana çıktığı günümüzde, toplumsal yaşamda yalnız olan bireylerin birlikte hareket edebilme, ortaklıklarda buluşabilme gereksinimi vardır. İnsanlar bu gereksinimlerini müzik yoluyla da karşılayabilirler. Korolarda bu paylaşımların en güzel örnekleri görülmektedir” (Şanal, 2011, s. 9).

2.3.3. Koronun Kültürel İşlevleri

“Her koronun kendine özgü yaşam biçimleri vardır. İşte bu yaşam biçimlerine koro kültürü denir. Koro üyelerince benimsenen davranışlar, paylaşılan duygu, düşünce ve toplumsal değerler, edinilen alışkanlıklar ve kazanılan müziksel değerler koro kültürünün temelini oluşturur” (Apaydın, 2006, s. 573).

Edinilen tüm değer ve birikimleriyle koro kendine özgü bir kültürel varlıktır. Bu yapıyla koroları toplumsal kültürü oluşturan aile bireyleri gibi düşünebiliriz.

“İsviçre’de Bygren ve arkadaşlarının yapmış oldukları bir çalışmada 16- 74 yaşlar arasında 15198 kişiyi 9 yıl süreyle yaşam süresi açısından takip etmişlerdir. Aralarında müzik ve koroda şarkı söylemenin de olduğu kültürel aktivitelere katılımın yaşam süresini anlamlı derecede arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır” (Bygren, Konlaan ve Johansson, 1996).

2.3.4. Koronun Ekonomik İşlevleri

- “ - Üretim alanı olma,
- Dağıtım alanı olma,
- Tüketim alanı olma,
- İş-uğraş çalışma alanı olma” (Uçan, 2001, s. 27).

“Günümüzde koroların üretimleri artık bir mal olup alıp satılmaktadır. Bu bağlamdaki mallar sanatsal üretimler-sanatsal mallar olarak değerlendirilir. Her düzeydeki koro kültürü ürünleri hem ticari hem sanatsal hem de ulusal ve uluslararası dinleti ve festival düzenlemelerinde büyük ekonomik etkinliklerle değerlendirilmektedir” (Apaydın, 2006, s. 573).

Profesyonel Korolar için yapıt üretimi, basımı ve dağıtımını koroların ekonomik işlevleri içinde değerlendirebiliriz. Düzenledikleri konserler, yorumladıklarını koro yapıtlarını içeren CD üretimi ve tüketimi bu çerçevede profesyonel bir nitelik taşır.

2.3.5. Koronun Eğitimsel İşlevleri

- “- Müzik eğitimi boyutu olma,
- Müzik eğitimi ortamı olma,
- Müzik eğitimi içeriği olma,
- Müzik eğitimi aracı/gereci olma,
- Müzik eğitimi yolu/yöntemi olma,
- Müzik eğitimi alanı/dalı olma” (Uçan, 2001, s. 28).

Koronun eğitimsel işlevleri arasında şüphesiz en belirgin olanı müzik eğitimi alanı olmasıdır. Koro bu müzik eğitimini üç farklı düzeyde yerine getirir.

2.4. Koro Eğitimi

“Müzik eğitiminin en temel, en etkin ve en yaygın alanı olan koro eğitimi; koroya ve koroyu oluşturan üyelere, ortak yaşantıları yoluyla amaçlı ve yöntemli olarak belirli sosyomüziksel davranışlar kazandırma, var olan sosyomüziksel davranışları değiştirme, dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir” (Uçan, 2001, s. 31-32).

Koro eğitimi; bireysel farklılıkların indirgendiği, tüm bireylerin kendi seslerini buldukları bütünü oluşturma süreci olarak da tanımlanabilir.

Koro eğitimi, bireyin müziksel gelişimlerinin yanında ayrıca, sosyal, kültürel, psikolojik yaşamın açılarında etkisi olan bir kültürel eğitim türüdür. Koro eğitimi ilk önce okullarda müzik eğitiminin toplu alınmasıyla, öğrencilerin sınıfta birlikte seslenme, konuşma gibi aktiviteleriyle başlar. Birlikte yorumlama ile yeni bir boyut kazanır.

Koroların, çalışma ürünlerini farklı ortam ve zamanlarda sergilemesi, sergilenen ürünlerin niteliğinin giderek artması ise koro eğitiminin en önemli hedeflerindendir (Değer, 2012, s. 30)

Koro eğitiminin en önemli özelliklerinden birisi eğitimidir. “Karşılıklı eğitim anlamına gelen eğitişim, iki ya da daha çok kişinin; öğretmenle-öğrencilerin, birbirlerini karşılıklı eğitmesi anlamına gelmektedir” (İnam, 2005, s. 93, Uçan, 2001, s. 45).

Her koro hem öğrenci hem öğretmen için bir eğitişim alanıdır. Koroya gelen koristler her çalışmada yeni bilgiler kazanırken, koro şefi de her çalışmada koristlerden yeni şeyler kazanır.

“Koro eğitim sürecinde bireyler birlikte şarkı söyleyerek birlikte iş yapma alışkanlığı kazanır, özgüvenleri artar, başkalarının yanlışlarını gidermeye katkıda bulunur ve kendi eksikliklerini giderir. Başkalarına saygı göstererek kendisine saygı sağlar. Arkadaşlıklar kurarak sosyalleşir. Toplumda demokratik değerlerin gerekliliğini kavrar” (Apaydın, 2001 s. 135).

Koroya gelen bireyler hem daha fazla arkadaş sahibi olarak sosyalleşir hem de birbirlerine yardım ederek gelişirler. Bu durum onların kendilerini daha iyi hissederek topluma daha faydalı bir birey olmasını sağlar.

“Korolar bir topluma yalnız müzik sevgisi ve yalnız müzik kültürü vermekle kalmazlar. Birleşmeden ve bütünleşmeden doğan gücü koroda tanırırlar. Birlikte iş yapmanın mutluluğunu ve sorumluluğunu orada duyarlar. Başarının kıvancını ve başarısızlığın üzüntüsünü yine orada paylaşırlar” (Egüz, 1981, s. 28).

“Koristler korolarda aldığı müziksel eğitim ve müziksel çalışma kültürünün kazanımlarıyla, bilinçli ve dikkatli çalışmayı, programlı olabilmeyi, duyuşsal, devinişsel ve bilişsel alanlarda gelişimler gösterme de kazanımlar yaşar” (Gökçe, 2007).

“Koroları oluşturan bireyler ve korolar, müzikle birlikte aldıkları iyi alışkanlıklarını çeşitli yollardan topluma da yansıtırlar. Bu nedenle korolar, toplumun yalnız müzik kültürünün gelişimine yardımcı olmakla kalmazlar, o toplumun genel eğitimine de iyi yönde katkıda bulunurlar” (Egüz, 1981, s. 28).

2.5. Türkiye’de Koro Müziğinin Gelişimi

Karşımıza çıkan çeşitli kaynaklar ve arkeolojik kalıntılardan hareketle ilk çağlardan beri insanoğlunun müzikle iç içe olduğu yadsınamaz bir gerçektir.

“MÖ 3000 yıllarında Sümerler ve Akadlar’da koro denilebilecek müzik heyetlerinin olduğu, MÖ 1029-974 yıllarında Davut Peygamber zamanında İbranilerde de çok büyük müzik topluluklarının bulunduğu bilinmektedir” (Yener, 2001, s. 83).

“MS 1419 senesinde bir Türk gezgin, bir meydanda üç yüz bin kişinin (kadın-erkek) toplanıp, iki bin tanesinin müzik aletleri ile musiki icra ettikleri belirtilmektedir” (Güvenç, 1990, s. 12).

“Türk müzik tarihinde geleneksel müzik öğretim ve intikal sistemi olan Meşk’te çoğu kez birden çok hanendenin birlikte şarkı söyledikleri böylece bir çeşit koro oluşturdıkları bilinmektedir” (Yener, 2001, s. 86).

Bunlardan hareketle eski zamanlardan beri insanların bir araya gelerek toplu müzik yaptıkları yani bir çeşit koro oluşturdıkları görülmektedir.

Sırasıyla Türk sanat müziği ve Türk halk müziği sistemi içerisine giren koro kavramı Ankara ve İstanbul radyolarında yapılan çeşitli yayınlarla dinleyici karşına çıkmıştır.

Geleneksel Türk Müziği icralarında ilk kez (1920’li) yıllarda şef olarak koro yöneten kişinin Ali Rıfat ÇAĞATAY olduğu bilinmektedir. Bu tür icraların yaygınlaşması ise 1940’lı ve 1950’li yıllarda Mesut Cemil ve Münir Nurettin Selçuk’un koro yönetimleri sayesinde mümkün olmuştur (Behar, 1993, s. 122).

“Türk halk müziğinde ise modern anlamda ilk koro “Klasik Koro” adıyla önce Ankara sonrada İstanbul radyolarında kurulmuştur. Bu koronun ilk şefi Mesut Cemil’dir” (Yener, 2001, s. 86).

Bunu 1940 yılında Muzaffer Sarısözen’ in girişimleriyle Türk halk müziği ses ve saz sanatçılarından oluşan “Yurttan Sesler” topluluğu devam ettirmiştir.

Ülkemizde çokseslilik anlayışı ise ilk kez II. Mahmut döneminde Mehterhane’nin kapatılarak Muzika-i Hümayun’un kurulmasıyla gerçekleşmiştir. İlk çoksesli koro II. Abdülhamit döneminde kurulmuştur. II. Abdülhamit’in Muzika-i Hümayun’un başına Necip Paşa’yı getirdiği, 1890’da ise bando bünyesinde Zati Arca tarafından 65 kişilik ilk çoksesli koro kurulduğu bilinmektedir.

1917’de halka açık ilk müzik okulu olan “Darülelhan” (Ezgiler Evi) açılmıştır. Kuruluş amacı Türk ve batı müziği eğitimi vermek olan okul daha sonra amacından saparak Türk müziği eğitime ağırlık vermiş, 1921 yılında savaş nedeniyle kapatılmıştır.

Cumhuriyet’in ilan edilmesiyle birlikte çoksesli müzik anlayışı yeni bir boyuta ulaşmış, her alanda devam eden yenilikler müzik alanında da kendini göstermiştir.

Cumhuriyet’ten sonra 1924’te Tevhid-i Tedrisat kanunu çıkarılarak yeni eğitim politikası belirlenmiş aynı yıl Musiki Muallim mektebi kurulmuştur. Bu okulla ülkenin çağdaş müzik eğitimi politikası kurumsallaşarak çoksesli müzik, eğitimin içinde yer alamaya başlamıştır. Daha önce kapatılan Darülelhan, İstanbul Belediye Konservatuar’ı olarak yeniden açılmış Türk müziği eğitiminin yanında çoksesli müzik eğitimi de program dâhiline girmiştir. Aynı

okul daha sonra İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'na dönüştürülmüştür. Tüm bu gelişmeler 1936 yılında Ankara Devlet Konservatuvarı'nın kurulmasına zemin hazırlamıştır.

1936 yılında Ankara Devlet Konservatuvarının açılmasıyla birlikte koro derslerinin ders programına alındığı, 1938 yılında ise E.Zuckmayer' in başkanlığında Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünün kurulmasıyla aynı şekilde ders programlarında koro eğitimi dersine yer verilmeye başlandığı bilinmektedir.

Çokseslilik kavramının halkla buluşması ise 1944 yılında Ankara radyosu bünyesinde bir mandolin orkestrası ve dört sesli karma bir koro kurulup yayınlarına başlamasıyla olmuştur.

Bu adımdan sonra “Ankara Devlet Opera ve Balesi” kurulmuş, bünyesinde opera korosu oluşmuştur. TRT Çoksesli Korosu, Kültür Bakanlığı Devlet Çoksesli Korosu gibi profesyonel çoksesli korolar kurulmuştur. Konservatuar ve diğer müzik okulları bünyesinde etkinlik gösteren çoksesli koroların sayısı artmıştır” (Yener, 2001, s. 86).

1970 yılında İstanbul Devlet Konservatuvarı ve korosu ile Ankara TRT Çoksesli Korosu kurulmuştur. 1989 yılında da Kültür Bakanlığı'na bağlı Ankara Devlet Çoksesli Korosu çalışmalarına başlamıştır. Gene aynı sene içinde çoksesli koroları tek çatı altında birleştirip, çoksesli koro müziği yapabilmelerine imkân sağlamak üzere Türkiye Polifonik Korolar Derneği (TPKD) kurulmuştur.

Bu kurum Türkiye'nin en köklü şenliği olan Türkiye Korolar Şenliği'ni de düzenlemektedir.

2.6. Türkiye’de Çocuk Korolarının Gelişimi

Bir toplumun müzik yaşamını temelde etkileyen ve bu yaşama, süreklilik getiren önemli kuruluşlara çocuk koroları diyebiliriz.

Cumhuriyetle birlikte Musiki Muallim Mektebi ve Ankara Devlet Konservatuvarı çocuk koroları için yarar sağlayan önemli görevler üstlenmişlerdir. Ankara Devlet konservatuvarı mezunu olan Muzaffer Arkan 1965 yılında, Ankara Radyosu Çocuk Korosu’nu kurmuştur. Bu koro yaklaşık on yıl boyunca Radyo Çocuk Saati Korosu olarak görev yapmıştır.

Türkiye’de ilk ulusal koro örgütlenmesi 1968 yılında, Milli Eğitim Bakanlığı Kültür Müsteşarı H. Hüsnü Cırıtlı'nın (1911-2009) öncülüğünde gerçekleştirilmiştir. MEB Kültür Müsteşarı Müşaviri olan besteci-eğitimci Muammer Sun ile Erdoğan Okyay, Saip Egüz, Fehamettin Özgüç, Nurhan

Cangal, Rıdvan Süer'den oluşan Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü eğitimcilerinin hazırladığı “Çocuk ve Gençlik Koroları Talimatı” 19 Haziran 1968 yılında kabul edilmiştir (Sun, 1969, s. 227).

Önemli bir belge olan bu talimatla tüm yuta 80 çocuk, 80 gençlik korosunun kurulması istenmiştir. MEB adına, İl Milli Eğitim Müdürlükleri görevli kılınmıştır.

Kültür Müsteşarlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğüne bağlı olarak çalışacak, bu örnek il korolarının, parasal olanakları da sağlandığı halde, Kültür Müsteşarının değişmesi ve yeni gelen müsteşarında her nedense, işi önce ertelemesi sonra da tümüyle ortadan kaldırması nedeniyle uygulanmamıştır.

1970’li yıllar genel olarak çocuk korolarının kurumsallaşmaya başladığı dönemdir.

Cenan Akın, 1975 yılında Türkiye’nin özel sektör bünyesindeki ilk çocuk korusu olan Akbank Çocuk Korosu’nu kurmuştur. Bu koro aracılığıyla, bestecilere ilk kez çocuk şarkısı siparişi verilmiş, bu amaçla yarışma açılmış ve kitaplaştırılan şarkılar MEB’in tavsiyesiyle okullara Akbank tarafından parasız olarak dağıtılmıştır (İlyasoğlu, 2007, s. 130, Akbank, 1979, s. 3).

TRT Çocuk Koroları’nın kurulma aşaması çocuk korolarının tarihsel süreçte gelişimi açısından önemli bir yere sahiptir. TRT Çocuk Koroları’nın kurulma aşaması şu şekildedir:

1970’li yılların başlarında Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü’nde Saip Egüz’ün başkanlığında Sevim Ünal ve Saadettin Ünal’dan oluşan bir kurulca geliştirilen bir proje önce TRT Ankara Televizyonu Çocuk ve Gençlik Yayınları Müdürlüğü’ne sunuldu. Sevim Ünal’ın uygulayıcı olarak örnek çalışmalar yaptığı Ankara Televizyonu Çocuk Korosu (1974) çeşitli engellemeler nedeniyle bir süre çalışmalarına ara verdi ve 1978’ e kadar süren bu araya yeni bir oluşumla son verildi

Bu sırada TRT Müzik Daire Başkanlığına atanan kendisi de bir Gazi Eğitim Müzik bölümlü olan Cavidan Selanik Çocuk Koroları ve Gençlik Korolarının TRT’nin bütün teşkilatında yayılacak biçimde kurulmasını sağlamış, ayrıca kuruluş ve sürekliliğinde bir değişikliğe gidilemeyecek biçimde düzenlenmesine fırsat vermiştir (Ünal, 2001, s. 111).

Bu kapsamda 2 Aralık 1978 yılında Televizyon Çocuk Korosu çalışmalarına başlamış ve bazı program şarkılarının seslendirmesinde görev almışlardır.

27 Ocak 1979 tarihinde ise yine Saip Egüz’ün danışmanlığında, Taner Solukçu ve Gülşen Şimşek eğitimciliğinde, TRT Ankara Radyosu Çocuk Korosu adında ikinci bir koro çalışmalarına başlamış, 6-7 Mart 1982 yılında yapılan değerlendirmeler sonucunda, radyo ve televizyon çocuk koroları “TRT Ankara Çocuk Korosu” adı altında birleştirilmiştir.

“Kuruluşundan günümüze koroda görev yapan başlıca eğitimciler Saip Egüz, Taner Solukçu, Sevim Ünal, Reyhan Öney, Gülşen Şimşek, Suna Çevik, Müzeyyen Demirci, Salih Aydoğan, Süreyya Çağlar, Fatma Öz (Bildiren),

Fulya Gedikli, Elif Göker, Nilüfer Tatman'dır. TRT Ankara Çocuk Korosu'nun kuruluşundan hemen sonra, 1979'da TRT İstanbul Çocuk Korosu, 1983'de ise TRT İzmir Çocuk Korosu kurulmuştur" (Gürgen, 1983, s. 6-9, Perçin, 1999, s. 8-17).

1983 yılında, eğitimini Sevim Ünal ve Saadettin Ünal'ın üstlendiği, Ankara Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ile Kültür Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü arasında yapılan protokol gereği, Ankara Devlet Opera ve Balesi Çocuk Korosu kurulmuştur. 15 Kasım 1990 tarihinde Kültür Bakanlığı tarafından yapılan protokol gereği Ankara Devlet Çoksesli Korosu bünyesinde, Devlet Çoksesli Çocuk Korosu olarak teşkilatlandırılmıştır (Yüksel, 1996, s. 40).

Art arda kurulan TRT Çocuk Koroları ve Devlet Çocuk Korosu çocuk korolarının gelişmesine önemli katkılarda bulunarak, çocuk korolarının kurulmasında hem öncü olmuşlar hem de diğer kurulacak çocuk koroları için özendirici olmuşlardır.

Bu kapsamda "1986 yılında kurulan İzmir Merkez İlçe Belediyesi Çocuk Korosu, çeşitli nedenlerle isim değiştirerek, İzmir Filarmoni Derneği Çocuk Korosu, İzmir Devlet Opera ve Balesi Çocuk Korosu, TOBAV Çocuk Korosu olarak çalışmalarını sürdürmektedir" (Canku, 1992, s. 7-9).

Türkiye Polifonik Korolar Derneği (TPKD) 1989 yılında, TRT Ankara Gençlik Korosu şefi Mustafa Apaydın öncülüğünde kurulmuştur. TPKD Çocuk Korosu 1992 yılında, TPKD Minikler Korosu ise 1996 yılında kurulmuştur.

1994 yılında Sevdâ-Cenap And Müzik Vakfı'nın, "müzik eğitimini küçük yaşlarda başlatma ve yaygınlaştırma" projesi kapsamında "Akyurt Çocuk Korosu" kurulmuştur. 1997 yılında ise Atatürkçü Düşünce Derneği Çorum şubesi Çoksesli Çocuk Korosu kurulmuştur (Türkiye Korolar Şenliği, 2011, s. 96-106).

Müzik Eğitimcileri Derneği (MÜZED), 1999 yılında kurulmuştur. Derneğin amacı müzik eğitiminde koronun önemini vurgulamak ve koro eğitiminin gelişip yaygınlaşması için üyeleriyle birlikte çalışmalar yapmaktır.

Aynı yıl "Mersin Polifonik Korolar Derneği bünyesinde "Minikler" ve "Çocuk Korosu", 2000 yılında ise "Umut Işığı Korosu", Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası himayesinde de "Minikler Korosu" ve "Çocuk Korosu" kurulmuştur" (Türkiye Korolar Şenliği, 2011, s. 82-152).

2001 yılında, Kültür Bakanlığı tarafından, eğitimci ve besteci Salih Aydoğan'a verilen görevle "Her İl'e Bir Koro, Her Çocuğa Bir Şarkı" adlı bir proje geliştirilmiştir. Bu projeye birlikte 2001-2003 yılları arasında 29 ilde çocuk ve gençlik korosu kurulmuştur.

Ancak, 2003 yılında Kültür Bakanlığı tarafından projenin ödenekleri kesilmiştir. Projenin devamına ilişkin, bakanlık ve çeşitli sivil toplum örgütleri nezdinde yapılan tüm çabalar sonuçsuz kalmıştır.

Bu çalışmanın durdurulması müzik  ğitimcilerini yıldırmamış, yeni arayışlara yöneltilmiştir.  ğitimciler okul, özel kurum ve kuruluş,  niversite, dernek, vakıf, belediye gibi kurumlar ile bu arayışını sürdürmüştür.

2005 yılında, Hacettepe  ocuk Korosu, 2006 yılında Gölcük Belediyesi Konservatuarı  oksesli  ocuk Korosu ve Jeunesses Musicales Ankara  ocuk Korosu, 2008 yılında Çanakkale Mavitay  ocuk Korosu, 2007 yılında ise Kocaeli Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü  oksesli  ocuk Korosu kurulmuştur (Türkiye Korolar şenliği, 2011, s. 68-160).

2008 yılında Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı bünyesinde oluşturulan minikler ve  ocuk korosunun ardından “23 Nisan Ulusal  ocuk Koroları şenliği” düzenlenmiştir.

“Bunların paralelinde; ulusal koro müziğimizin gelişiminde koro kültürümüzün yapısal oluşumlarında cumhuriyetimizin kuruluşundan bu yana devlet müzik, sanat,  ğitim politikalarıyla gerekse sivil kuruluşların girişimleri ile Türk koro müziği ve kültür yapısı gelişimini sürdürmektedir” (Gökçe, 2007).

Bu gelişmeler kapsamında Türkiye’de  ocuk koroları ve koro müziğinin gelişmesi devam etmektedir. Koro müziğimizi daha etkin kılmak, halkla kucaklaştırarak bütünleşmesini sağlamak ve Türk Koro Müziğine katkıda bulunmak amacıyla şenlik/festivaller düzenlenmeye başlanmıştır. Sayıları gün geçtikçe artan şenlik/festivaller koro müziğimizin gelişmesine yardımcı olmaktadır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Yöntem başlığı altında araştırmada uygulanacak olan araştırma modeline, araştırmanın evren ve örnekleme, verilerin toplanması sırasında kullanılacak yöntemlere ve verilerin ne şekilde ile çözümlenip yorumlanacağına ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada Türkiye’deki koro şenlik/festivallerinin genel olarak incelenmesi, koro şenlik/festivallerini etkileyebilecek herhangi bir sorunla karşılaşp karşılaşmadığının belirlenmesi, Türkiye’de koro müziği ve şenlik/festival kültürünün gelişmesine katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

Araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırma, taşıdığı amaç, bu amaca uygun olarak izlenen yöntem ve toplanan verilerin niteliği açısından yapılan şenlik/festival genel koordinatörleriyle görüşme yapılması sonucu bilgi alınarak sağlanmıştır.

“Görüşme, sözlü iletişim yoluyla veri toplama (soruşturma) tekniğidir. Görüşme çoğun, yüz yüze yapılmakta ise de telefon ve televizyonlu telefon gibi anında ses ve resim iletilicileriyle de olabilir” (Karasar, 2014, s. 165).

“Görüşme, insanların neyi ve neden düşündüklerini, duygu, tutum ve hislerinin neler olduğunu, davranışlarını yönlendiren faktörleri ortaya çıkarmayı sağlayan bir veri toplama aracıdır. Kısacası, insanın zihnine ve kalbine girmeyi amaçlayan bilimsel bir araçtır” (Ekiz, 2003, s. 61).

Araştırmada yapılanmış görüşmeden yararlanılmıştır. Yapılanmış görüşme: “Daha çok önceden yapılan ve ne tür soruların ne şekilde sorulup, hangi verilerin toplanacağını en ayrıntılı biçimde saptayan görüşme planının aynen uygulandığı görüşmedir” (Karasar, 2014, s. 167).

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni ile örneklemini aynıdır. Araştırmanın evreni ve örneklemini Türkiye’deki koro şenlik/festivalleri ile bu şenlik/festivallerin genel koordinatörleri oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşılmıştır.

2.3. Verilerin Toplanması

Türkiye’de düzenlenen şenlik/festivaller hakkında bilgi edinmek, şenlik/festivallerde karşılaşılabilecek herhangi bir sorun olup olmadığını saptamak ve şenlik/festivallerin Türk Koro Müziğine katkılarını anlamak amacıyla şenlik/festival genel koordinatörleriyle görüşme yapılmıştır. Görüşmeye gidilmeden önce alanında uzman kişilerden formun yapısı, içeriği, uygunluğu ve anlaşılabilirliğine ilişkin görüşleri alınarak bir görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formunda yapılan düzeltmeler sonucunda toplam 13 soru hazırlanarak form (Ek 1) uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Formdaki sorulardan 12 tanesi çoktan seçmeli, bir tanesi ise açık uçlu sorudan oluşmaktadır.

Bu form aracılığıyla genel koordinatörlerden

Şenlik/festivalleri ile ilgili genel bilgiler

Şenlik/festivallerine katılımın nasıl olduğu

Düzenledikleri şenlik/festivallerinde herhangi bir sorunla karşılaşp, karşılaşmadıkları

Şenlik/festivallerin Türk koro müziğine katkıları durumlarına yönelik görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Gönüllülük esasına dayalı olarak görüşlerinin alınması plânlanan 15 şenlik/festival genel koordinatörünün 15’ ile de görüşme yapılabilmektedir. Görüşme formu uygulanan 15 genel koordinatörün 9’i erkek, 6’si kadındır.

3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Görüşme formlarından yararlanılarak yapılan görüşmelerle toplanılan nitel verilerin çözümlemesinde betimsel analizden yararlanılmıştır. Türkiye’de düzenlenen şenlik/festivaller, bu şenlik/festivallerin kaç yıldır hangi aralıklarla hangi dönemlerde düzenlendiği, bir koronun istediği şenlik/festivale katılması için ne gibi kriterlere sahip olması gerektiği, şenlik/festivallerin konaklama imkânı sağlayıp sağlamaması durumu, şenlik/festivallerin değerlendirme kuruluna sahip olup olmama durumu, şenlik/festivallerde

karşılaşılabilecek sorunları tespit etmeye ilişkin görüşler, şenlik/festivallerin Türk koro müziğine katkıları durumuna ilişkin görüşler içeren nitel verilerin çözümlenmesinde kullanılan betimsel analiz sonucu elde edilen bulgular düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmuştur.

Veriler daha önce belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır” (Yıldırım ve Şimşek, 2005, s. 224).

“Görüşme çözümlemelerinde verilerin özgün biçimlerine sadık kalınarak, bireylerin söylediklerinden doğrudan alıntılar yaparak, betimsel bir yaklaşımla veriler sunulmakta ve kullanılan kelimelere, ifadelere, diyalogların yapısına, özelliklerine, kullanılan dile, sembolik anlatımlara ve benzetmelere dayanarak tanımlayıcı bir analiz yapılmaktadır” (Kümbetoğlu, 2005, s. 154).

Ayrıca frekans ve yüzde hesaplamaları gibi istatistikî yöntemlerde kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırma kapsamında nitel veriler toplanmıştır. Verilerden elde edilen bulgular alt problemlere göre sıralanarak yorumlanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde gerekli görülen tablolar sunulmuştur.

4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt problemi olan Türkiye’de hangi illerde, hangi şenlik/festivaller düzenlenmektedir? Düzenlenen şenlik/festivaller hangi koro türlerini kapsamaktadır? Sorusunu yanıtlayabilmek için “Görüşme Form”unda yer alan her bir sorudan elde edilen verilere ilişkin bulgu ve yorumlar Tablo 1 ve Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 1

Türkiye’de Düzenlenen Şenlik/Festivaller

Şenlik/Festival Adı
Çocuk Korolarını Kapsayan Şenlik/Festivaller
Afyon Ulusal 23 Nisan Çocuk Koroları Şenliği
Bolu Ulusal Çocuk Koroları Şenliği
Denizli Çocuk Koroları Şenliği
Kütahya Ulusal Çocuk Koroları Şenliği
Gençlik-Yetişkin Korolarını Kapsayan Şenlik/Festivaller
Korofest (Boğaziçi Üniversitesi Koro Festivali) (İstanbul)
Tüm Koroları Kapsayan Şenlik/Festivaller
Antalya Korolar Festivali
Çanakkale Korolar Festivali
İzmir Polifonik Korolar Festivali
Mersin Nevit Kodallı Çoksesli Korolar Festivali
Pamukkale Üniversitesi Korolar Festivali (Denizli)
Pera Uluslararası Korolar Festivali (İstanbul)
Sansev İstanbul Çoksesli Korolar Festivali (İstanbul)
Sakarya Çoksesli Korolar Festivali
Türkiye Korolar Şenliği (Ankara)
100 Ses Korolar Şenliği

Tablo 1’e göre Türkiye’de sadece çocuk korolarını kapsayan 4 tane, gençlik-yetişkin korolarını kapsayan 1 tane, tüm koroları kapsayan 10 tane toplamda 15 tane şenlik/festival düzenlendiği söylenebilir.

Elde edilen veriler ışığında Afyon, Ankara, Bolu, Çanakkale, Denizli, İstanbul, İzmir, Kütahya, Mersin illerimizde şenlik/festival düzenlendiği söylenebilir.

Tablo 2

Koro Türleri

Koro Türleri	f	%
Çocuk koroları	4	26,6
Gençlik-yetişkin koroları	1	6,6
Tüm korolar	10	66,6
Toplam	15	100

Düzenlenen şenlik/festivaller hangi koro türlerini kapsamaktadır? Sorusuna 15 şenlik/festival genel koordinatörünün verdiği yanıtların tablosu yukarıda görülmektedir. Katılımcıların %66'sı şenlik/festivallerinin tüm koroları, %26'sı sadece çocuk korolarını, %6'sı ise sadece gençlik-yetişkin Korolarını kapsadığını belirtmiştir.

Elde edilen verilere göre tüm koroları kapsayan şenlik/festival sayısının daha fazla olduğu söylenebilir.

4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt problemi olan Türkiye’de düzenlenen şenlik/festivallerin genel özellikleri nelerdir? Sorusunu yanıtlayabilmek için “Görüşme Form”unda yer alan her bir sorudan elde edilen verilere ilişkin bulgu ve yorumlar Tablo 3,4,5,6,7,8,9,10’da verilmiştir.

Tablo 3

Şenlik/Festival Yapılma Süresi

Şenlik/Festival Yapılma Süresi	f	%
1-5 yıl	9	60
5-10 yıl	2	13,3
10-15 yıl	2	13,3
15-20 yıl	1	6,6
20-25 yıl	1	6,6
Toplam	15	100

Üniversite/Derneğiniz kaç yıldır şenlik/festival düzenlemektedir? Sorusuna katılımcı 15 şenlik/festival genel koordinatörünün verdiği yanıtların tablosu yukarıda görülmektedir. Katılımcıların %60'ı 1-5 yıl arasında festival düzenlendiğini belirtirken %13'ü 5-10 yıl, diğer %13'ü 10-15 yıl kalan 2 kişiden biri 15-20 yıl diğeri ise 20-25 yıl içerisinde düzenlendiğini belirtmiştir.

Elde edilen verilere göre şenlik/festivallerin çoğunlukla 1-5 yıldır şenlik/festival düzenledikleri söylenebilir.

Tablo 4

Şenlik/Festival Yapılma Sıklığı

Şenlik/Festival Yapılma Sıklığı	f	%
Her dönem	-	-
Her yıl	12	80
İki yılda bir	3	20
Üç yılda bir	-	-
Toplam	15	100

Üniversite/Derneğiniz kaç yılda bir şenlik/festival düzenlemektedir? Sorusuna 15 şenlik/festival genel koordinatörünün verdiği yanıtların tablosu yukarıda görülmektedir. Katılımcıların %80'i her yıl, %20'si 2 yılda bir şenlik/festival düzenlediklerini belirtmiştir. Elde edilen verilere göre şenlik/festivallerin çoğunlukla her yıl düzenlendiği söylenebilir.

Tablo 5

Şenlik/Festival Dönemleri

Şenlik/Festival Dönemleri	f	%
Sonbahar	2	13,3
Kış	1	6,6
İlkbahar	10	66,6
Yaz	2	13,3
Toplam	15	100

Üniversite/Derneğiniz hangi dönemde şenlik/festival düzenlemektedir? Sorusuna 15 şenlik/festival genel koordinatörünün verdiği yanıtların tablosu yukarıda görülmektedir. Katılımcıların %66'sı İlkbahar, %13'lük ilk dilim sonbahar, %13'lük ikinci dilim yaz, %6'sı ise kış aylarında şenlik/festival düzenlediklerini belirtmiştir.

Elde edilen verilere göre şenlik/festivallerin çoğunlukla ilkbahar aylarında düzenledikleri söylenebilir.

Tablo 6

Şenlik/Festival Gün Sayısı

Şenlik/Festival Gün Sayısı	f	%
1-3 gün	10	66,6
3-5 gün	2	13,3
5-7 gün	2	13,3
7-10 gün	1	6,6
10-16 gün	-	-
Toplam	15	100

Şenlik/festivaliniz kaç gün sürmektedir? Sorusuna 15 şenlik/festival genel koordinatörünün verdiği yanıtların tablosu yukarıda görülmektedir. Katılımcıların %66'sı şenlik/festivalinin 1-3 gün, %13,3 lük ilk dilim 3-5 gün, ikinci %13 lük dilim 5-7 gün, %6'sı ise 7-10 gün sürdüğünü belirtmiştir.

Elde edilen verilere göre şenlik/festivallerin çoğunlukla 1-3 gün sürdüğü söylenebilir.

Tablo 7

Şenlik/Festival Katılım Şekli

Şenlik/Festival Katılım Şekli	f	%
Başvuru	7	46,6
Davet	3	20
Başvuru-davet	5	33,3
Toplam	15	100

Şenlik/Festivalinize katılımı nasıl sağlıyorsunuz? Başvuru, Davet ya da Her ikisi birden mi? Sorusuna 15 şenlik/festival genel koordinatörünün verdiği yanıtların tablosu yukarıda görülmektedir. Katılımcıların %46'sı başvuru, %20'si davet, %3'ü ise hem başvuru hem davet yoluyla şenlik/festivallere çağrı yaptıklarını belirtmiştir.

Elde edilen verilere göre şenlik/festivallere koroların daha çok başvuru yoluyla katılım yaptıkları söylenebilir.

Tablo 8

Değerlendirme Kurulu

Değerlendirme Kurulu	f	%
Var	9	60
Yok	6	40
Toplam	15	100

Şenlik/Festivalinizde bir değerlendirme kurulu var mı? Sorusuna 15 şenlik/festival genel koordinatörünün verdiği yanıtların tablosu yukarıda görülmektedir. Katılımcıların %60'ı soruya evet vardır şeklinde yanıt verirken, %40'ı hayır yoktur şeklinde yanıt vermiştir.

Elde edilen verilere göre şenlik/festivallerin çoğunda bir değerlendirme kurulu bulunduğu söylenebilir.

Tablo 9

Konaklama İmkânı

Konaklama İmkânı	f	%
Var	9	60
Yok	6	40
Toplam	15	100

Şenlik/Festivalinize katılan korolara konaklama imkânı sağlıyor musunuz? Sorusuna 15 şenlik/festival genel koordinatörünün verdiği yanıtların tablosu yukarıda görülmektedir. Katılımcıların %60'ı konaklama sağlamadıklarını belirtirken %40'ı konaklama sağladıklarını belirtmiştir.

Elde edilen verilere göre şenlik/festivallere katılan korolara çoğunlukla konaklama sağlanmadığı söylenebilir.

Tablo 10

Sponsor Durumu

Sponsor Durumu	f	%
Var	11	73,3
Yok	4	26,6
Toplam	15	100

Şenlik/festivalinizin sponsor veya sponsorları var mı? Sorusuna 15 şenlik/festival genel koordinatörünün verdiği yanıtların tablosu yukarıda görülmektedir. Katılımcıların %73'ü

şenlik/festivallerinde sponsor veya sponsorlar olduğunu belirtirken %26'sı şenlik/festivallerinde sponsor bulunmadığını belirtmiştir.

Elde edilen verilere göre düzenlenen şenlik/festivallerin çoğunun sponsor veya sponsorları olduğu söylenebilir.

4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan Bir koronun herhangi bir şenlik/festivale katılmak için ne gibi kriterlere sahip olması gerekir? Sorusunu yanıtlayabilmek için “Görüşme Form”unda yer alan her bir sorudan elde edilen verilere ilişkin bulgu ve yorumlar Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11

Koroların Sahip Olması Gereken Kriterler

Koroların sahip olması gereken kriterler	f	%
Çoksesli yapıtları seslendirme	7	46,6
Koroların belli bir düzeyde olması	2	13,3
Tüm koro türlerini barındırma	4	26,6
Zorunlu eserleri seslendirme	3	20
Sadece çocuk koroları olması	4	26,6
Sadece çocuk şarkıları seslendirme	2	13,3
Koronun belli bir kurum/kuruluşa ait olması	3	20

Üniversite/Derneğiniz koroları davet ederken ne gibi kriterleri göz önünde bulundurmaktadır? Sorusuna 15 şenlik/festival genel koordinatörünün verdiği yanıtların tablosu yukarıda görülmektedir. Katılımcılardan 7 tanesi “çok sesli yapıtları seslendirmeleri”, 2 tanesi “koroların belli bir düzeye gelmiş olmaları”, 4 tanesi “tüm koro türlerini barındırma”, 3 tanesi, “zorunlu eserlerin seslendirilmesi”, 4 tanesi “sadece çocuk koroları”, 2 tanesi “sadece çocuk şarkıları seslendirme”, 3 tanesi “koronun belli bir kurum/kuruluşa ait olması” kriterlerini seçmişlerdir. Katılımcılar birden fazla kriter seçme hakkına sahiptir.

Bu soruyu yanıtlamayan 2 şenlik/festival genel koordinatörü bulunmaktadır.

4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan Şenlik/Festivalleri etkileyebilecek herhangi bir sorunla karşılaşmakta mıdır? Eğer herhangi bir sorunla karşılaşıyorsa bu sorunlar nelerdir? Sorusunu yanıtlayabilmek için “Görüşme Form”unda yer alan her bir sorudan elde edilen verilere ilişkin bulgu ve yorumlar Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12

Şenlik/Festivalleri Etkileyebilecek Problemler

Şenlik/Festivalleri Etkileyebilecek Problemler	F	%
Sponsor durumu	12	80
Ortak şenlik/festival kültürü bulunmaması	2	13,3
Şenlik/Festivalin tüm imkânlarından yararlanamama	6	40
Konser salonu (koro podyumu, eleman)	5	33,3
İyi çalıştırılmayan korolar	3	20
Ulaşım	1	6,6
Programlar	2	13,3
İletişim, reklam, basın, yayın, duyuru	4	26,6
Yerel yönetimlerin bu değerlerin farkında olmayışı	4	26,6
Bazı müzik öğretmenlerinin ilgisizliği	4	26,6
Eşlikçi bulamama	4	26,6
Matbaa, bant, video, fotoğraf kayıtları eksikliği	4	26,6
Piyano ve diğer çalgıların eksikliği	3	20
Çiçek, plaket, ödül tedarik sıkıntısı	2	13,3
Dinleyici olmaması	4	26,6
Son dakika iptalleri	5	33,3
Değerlendirme kurul- kural problemleri	4	26,6
Koroların diğer koroları izlemesini sağlayamama	5	33,3
Aile toplum bilinçsizliği	5	33,3
Koroların nicelik, nitelik anlayışları	2	13,3

Görüşme Formu’ndaki “Şenlik/Festivalleri etkileyebilecek herhangi bir sorunla karşılaşmakta mıdır? Eğer herhangi bir sorunla karşılaşıyorsa bu sorunlar nelerdir?” Sorusuna yanıt olarak şenlik/festivallerin %80’i “sponsor”, bulamama %13’ü “ortak festival kültürünün olmaması, %40’ı şenlik/festivalin tüm imkanlarından yararlanamama (atölyeler vb), %33’ü konser salonu (koro podyumu, eleman), %20’si “iyi çalıştırılmayan korolar, %6’sı ulaşım, %13’ü programlar, %26’sı “İletişim, reklam, basın, yayın, duyuru”,

%26'sı yerel yönetimlerin bu değerlerin farkında olmayışı", %26'sı "bazı müzik öğretmenlerinin ilgisizliği", %26'sı "eşlikçi", %26'sı "matbaa, bant, video, fotoğraf kayıtları eksikliği", %20'si, "piyano ve diğer çalgıların eksikliği", %13'ü "çiçek, plaket, ödül tedarik sıkıntısı", %26'sı "dinleyici olmaması", %33'ü "son dakika iptalleri", %26'sı "değerlendirme kurul- kural problemleri", %33'ü "koroların diğer koroları izlemesini sağlayamama", %33'ü "aile toplum bilinçsizliği", %13'ü "koroların nicelik, nitelik anlayışları" gibi kriterleri seçmişlerdir. Katılımcılar birden fazla kriter seçme hakkına sahiptir.

Elde edilen verilere göre şenlik/festival genel koordinatörlerinin şenlik/festivaller için en çok sponsor durumunu bir sorun olarak değerlendirdiği söylenebilir.

Elde edilen verilere göre şenlik/festival genel koordinatörlerinin ikinci sırada ise koroların şenlik/festivallerin tüm imkânlarından yararlanamaması durumunu bir sorun olarak değerlendirdiği söylenebilir.

4.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın beşinci alt problemi olan Şenlik/Festival genel koordinatörlerinin şenlik/festivallerin Türk koro müziğine katkıları yönündeki görüşleri nelerdir? Sorusunu yanıtlayabilmek için "Görüşme Form"unda yer alan her bir sorudan elde edilen verilere ilişkin bulgu ve yorumlar Tablo 13'de verilmiştir.

Tablo 13

Şenlik/Festivallerin Türk Koro Müziğine Katkıları

Kriterler	F	%
Koroların nitelik ve nicelik olarak çoğalıp gelişmesi	8	53,3
Koroların yıl boyu aldığı eğitimin ürününü sergilemesi	5	33,3
Farklı koroları izleme, gözleme ve karşılaştırmalar yapma	7	46,6
Müzik eğitimini tamamlama	3	20
Şarkı dağarcığını geliştirme	5	33,3
Bireylerin, çocukların toplumsallaşmasına katkıda bulunma	6	40
Koroların gelişmesi ve toplumun olumlu bir bakış açısı kazanması	6	40
Dünya koro edebiyatının ülkemizde tanınıp gelişmesi	4	26,6
Yeni koro derneklerinin oluşup gelişmesi	3	20
Korolar arası bilgi alışverişi iletişimi ve etkileşimi	10	66,6
Bestecilerin tanıtımı	4	26,6
Eserlerin tanınması	5	33,3
Şenlik/festivallerin çoğalması	5	33,3
Başka korolardaki koristlerle şarkı söyleme ve farklı şeflerle çalışma imkânı	5	33,3
Türk Koro müziğinin yeni yapıtlarla gelişmesi	4	26,6
Koro eğitici ve yöneticilerinin gelişmesi	4	26,6

Görüşme Form’undaki “Yapılan şenlik/festivallerin Türk koro müziğine ne gibi katkıları olduğunu düşünüyorsunuz? Bunları belirteceğim başlıkların hangisi kapsamında değerlendirirsiniz?” Sorusuna yanıt olarak şenlik/festivallerin %53’ü “koroların nitelik ve nicelik olarak çoğalıp gelişmesi”, %33’ü “koroların yıl boyu aldığı eğitimin ürününü sergilemesi”, %46’sı “farklı koroları izleme, gözleme ve karşılaştırmalar yapma”, %20’si “müzik eğitimini tamamlama”, %33’ü “şarkı dağarcığını geliştirme”, %40’ı “bireylerin, çocukların toplumsallaşmasına katkıda bulunma”, %40 ı “koroların gelişmesi ve toplumun olumlu bir bakış açısı kazanması”, %26’sı “dünya koro edebiyatının ülkemizde tanınıp gelişmesi”, %20’si “yeni koro derneklerinin oluşup gelişmesi”, %66’sı “korolar arası bilgi alışverişi iletişimi ve etkileşimi”, %26’sı “bestecilerin tanıtımı”, %33’ü “eserlerin tanınması”, %33’ü “şenlik/festivallerin çoğalması”, %33’ü “başka korolardaki koristlerle şarkı söyleme ve farklı şeflerle çalışma imkânı”, %26’sı “Türk koro müziğinin yeni yapıtlarla gelişmesi”, %26’sı “koro eğitici ve yöneticilerinin gelişmesi” kriterlerini seçmişlerdir. Katılımcılar birden fazla kriter seçme hakkına sahiptir.

Elde edilen verilere göre şenlik/festival genel koordinatörlerinin şenlik/festivallerin Türk koro müziğine en çok korolar arası bilgi alışverişi iletişimi ve etkileşimi olması yönünden katkı sağladığı görüşünde olduğu söylenebilir.

Elde edilen verilere göre ikinci sırada şenlik/festival genel koordinatörlerinin şenlik/festivallerin Türk koro müziğine koroların nitelik ve nicelik olarak çoğalıp gelişmesi yönünden katkı sağladığı görüşünde olduğu söylenebilir.

Şenlik/festivalinizle ilgili özellikle belirtmek istedikleriniz var mı? Sorusuna 12 tane şenlik/festival genel koordinatörü cevap belirtmiştir.

3 şenlik/festival genel koordinatörü ise bu soruyu yanıtlamamıştır.

Antalya Uluslararası Korolar Festivali koordinatörü Yeni Yüksektepe Kültür Derneği temsilcisi festivallerinin 2009-2013 yılları arasında yapıldığını, sonrasında Antalya Büyükşehir Belediye yönetiminin değiştiğini, yönetimle irtibat sağlamaya yardımcı ve işi teknik açıdan yürüten kişilerin değişimi ve iş yoğunluğundan dolayı festivallerini devam ettiremediklerini açıklamasını yapmıştır.

Bolu Ulusal Çocuk Koroları Şenliği koordinatörü şenliklerinin öncelikle MÜZED çocuk sanat atölyeleri koro çalışmalarının sergilenmesi fikriyle ortaya çıktığını ve 2 yılda ulusal boyuta taşındığını belirtmiştir.

Denizli Çocuk Koroları Şenliği koordinatörü şenliklerinin 11.yaşını kutlayacağını, amaçlarının ise sessiz sakin koro müziğine katkı sağlamak olduğu açıklamasını yapmıştır.

İzmir Polifonik Korolar Festivali koordinatörü İzmir’de Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezinde festivallerini düzenlediklerini, salonun akustiği ve prestiji açısından önemli bir festival düzenlediklerini, festivallerinin katılımcılara ciddi bir tecrübe kattığı düşüncesinde olduğu açıklamasını yapmıştır.

Korofest (Boğaziçi Üniversitesi Koro Festivali) koordinatörü festivallerinin merkezinde festival atölyeleri ve gelişmek olduğunu, ayrıca festivallerinin organizasyonunu tamamen öğrencilerin üstlendiğini belirtmiştir.

Mersin Nevit Kodallı Çoksesli Korolar Festivali koordinatörü 25 yıl önce Nevit Kodallı hoca ile kurulan Mersin Polifonik Korolar Derneği zarfında birçok çocuk ve gençlik korusu kurulmuş, yüzlerce genç çocuk ve yetişkine çoksesli koro eğitimi verildiğini ifade etmiştir. 2017 yılında Mayıs ayında düzenlenen festivallerinde farklı bir konu da işlemeye çalıştıklarını, o yıl festivallerine katılan her bir koro adına TEMA vakfına bir fidan

bağışında bulunulduğunu söylemiştir. Her yıl bunun sayısını arttırmak istediklerini, doğanın korunabileceğini, istenirse bir UNICEF olunabileceğini, bu duyarlılıkları insanlara aşılama gerektiğini belirtmiştir. Festivallerin şarkı söylemenin yanında doğamızı, insanlarımızı, kaybolan değerlerimizi yeniden yerlerine koyarak saygı sevgi çerçevelerinin çatlamış kırılmış yerlerini onarabilecek bir yanının olduğunu da ifade etmiştir. Ayrıca derneklerinin “Hiçbir çocuk yastığa başını aç ve mutsuz koymamalı” sloganı altında açılmış olan Umut Işığı Çocuk Korosundan bahsederek, her yıl korist arkadaşların ihtiyaçlarının karşılandığını belirtmiştir.

Pamukkale Üniversitesi Korolar Festivali koordinatörü festivallerinde 4 gün boyunca koroların bir arada kalarak kaynaştığı açıklamasını yapmıştır.

Pera Uluslararası Korolar Festivali koordinatörü festivallerinin Türkiye’de katılım ücreti olmayan tek festival olabileceğini belirtmiştir.

Sakarya Üniversitesi Çoksesli Korolar Festivali koordinatörü festivallerinin amacının koro müziğine ilgisi zayıf olan üniversite ve Sakarya halkını çoksesli müzikle tanıştırmak olduğunu belirtmiştir. Bu amaçla yola çıkan festivallerinin çeşitli sebeplerden dolayı devam edemediği açıklamasını yapmıştır.

SANSEV İstanbul Uluslararası Çoksesli Korolar Festivali koordinatörü festivallerindeki jüri onur üyelerinden bahsederek, festivallerinde her yıl bir ulusal bestecimizin tanıtılıp anıldığını açıklamasını yapmıştır.

Türkiye Korolar Şenliği koordinatörü şenliklerinin ülkemizdeki koro sayısının bu gün için 500’lü sayılara ulaşmasında öncü ve özendirici olmuş olmasında sevinçli ve gururlu olduklarını belirtmiştir.

100 Ses Korolar Şenliği koordinatörü 100 Ses Koro Okulu kış kamplarının sonunda gerçekleşen, atölye sonuçlarının şenlik kültürüyle değerlendirilmesi ve bir şenlik oluşturmada katılımcı koristlere organizasyon yetisi becerisi kazandırmasını amaçladıklarını belirtmiştir. Ayrıca 100 Ses Koroları yanı sıra katılımcı diğer korolarla ortak şenlik organize edildiğini belirtmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma bulgularından elde edilen sonuçlar sıralanmış bu sonuçlara ilişkin önerilere yer verilmiştir.

Türkiye’deki koro şenlik/festivallerini tanımak ve Türk koro müziğine olan katkılarını öğrenmek amacıyla yapılan bu çalışma sonucu aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

5.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Türkiye’de hangi illerde, hangi şenlik/festivaller düzenlenmektedir? Düzenlenen şenlik/festivaller hangi koro türlerini kapsamaktadır?” alt probleminin yanıtlanabilmesi için “Görüşme Formu” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar birleştirilerek aşağıda verilmiştir.

- Türkiye’de toplam 15 tane şenlik/festival yapıldığı saptanmıştır. Bunlardan bazılarının sadece çocuk korolarını kapsadıkları, bazılarının gençlik-yetişkin korolarını kapsadıkları, bazılarının ise tüm koroları kapsadıkları görülmüştür.
- Sadece çocuk korolarını kapsayan şenlik/festivallerin 4 tane olduğu belirlenmiştir. Bunlar Afyon Ulusal 23 Nisan Çocuk Koroları Şenliği, Bolu Ulusal Çocuk Koroları Şenliği, Denizli Çocuk Koroları Şenliği ve Kütahya Ulusal Çocuk Koroları Şenliğidir.
- Sadece gençlik-yetişkin korolarını kapsayan 1 tane şenlik/festival olduğu sonucuna varılmıştır.
- Gençlik-yetişkin korolarını kapsayan şenlik/festival Korofest (Boğaziçi Üniversitesi Koro Festivali)’tir.
- Tüm koroları kapsayan şenlik/festival sayısının 10 olduğu sonucuna varılmıştır.

- Tüm koroları kapsamakta olan şenlik/festivaller Antalya Korolar Festivali, Çanakkale Korolar Festivali, İzmir Polifonik Korolar Festivali, Mersin Polifonik Korolar Şenliği, Pamukkale Üniversitesi Korolar Festivali, Pera Uluslararası Korolar Festivali, Sansev İstanbul Uluslararası Çoksesli Korolar Festivali, Sakarya Çoksesli Korolar Festivali, Türkiye Korolar Şenliği ve 100 Ses Korolar Şenliğidir.
- Şenlik/festivallerin Ankara, Antalya, Afyon, Bolu, Çanakkale, Denizli, İstanbul, İzmir, Kütahya, Mersin illerinde gerçekleştiği belirlenmiştir.
- Elde edilen verilere göre Antalya Korolar Festivali ve Sakarya Çoksesli Korolar Festivalinin günümüzde çeşitli sebeplerden dolayı varlığını sürdüremediği sonucuna ulaşılmıştır.
- 100 Ses Koro Festivali'nin koristlerin kampları sonucu gerçekleşmekte olduğu ve belli bir ilde düzenlenmediği sonucuna ulaşılmıştır.

5.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın ikinci alt problemi olan Türkiye’de düzenlenen şenlik/festivallerin genel özellikleri nelerdir? alt probleminin yanıtlanabilmesi amacıyla “Görüşme Formu” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar birleştirilerek aşağıda verilmiştir.

- Türkiye’de düzenlenen şenlik/festivallerin genel özellikleri başlığı altında incelenen ilk kriter şenlik/festivallerin kaç senedir düzenlendiği ile ilgilidir. Şenlik/Festivallerin büyük çoğunluğunun (9) 1-5 yıldır varlıklarını sürdürdüğü saptanmıştır.
- 20 yılı aşkın süredir gerçekleştirilen tek bir şenlik/festival olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu şenliğin Türkiye Korolar Şenliği olduğu tespit edilmiştir.
- Türkiye’de düzenlenen şenlik/festivallerin genel özellikleri başlığı altında incelenen ikinci kriter şenlik/festivallerin yapılma sıklığı ile ilgilidir. Şenlik/festivallerin büyük çoğunluğunun (12) her yıl şenlik/festival düzenlediği sonucuna ulaşılmıştır.
- Türkiye’de düzenlenen şenlik/festivallerin genel özellikleri başlığı altında incelenen üçüncü kriter şenlik/festivallerin hangi dönemlerde yapıldığı ile ilgilidir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun (10) İlkbahar döneminde şenlik/festival düzenledikleri sonucuna ulaşılmıştır.
- Kış aylarında düzenlenen (1) şenlik/festival olduğu saptanmıştır. Bu festival Sakarya Çoksesli Korolar Festivalidir.

- Türkiye’de düzenlenen şenlik/festivallerin genel özellikleri başlığı altında incelenen dördüncü kriter şenlik/festivallerin düzenlendiği gün sayısıdır. Katılımcıların büyük çoğunluğunun (10) 1-3 gün içerisinde şenlik/festivalini tamamladığı sonucuna ulaşılmıştır.
- Şenlik/festival gün sayısı 7-10 güne ulaşan 1 şenlik/festival olduğu saptanmıştır. Bu şenlik Türkiye Korolar Şenliğidir.
- Türkiye’de düzenlenen şenlik/festivallerin genel özellikleri başlığı altında incelenen beşinci kriter şenlik/festivallere katılımın nasıl olduğu durumudur. Katılımcıların büyük çoğunluğunun (7) şenlik/festivallerine başvuru yoluyla koro kabul ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların (5) hem başvuru hem davet yoluyla festival/şenliklerine koro kabul ettiği varılan diğer bir sonuçtur.
- Türkiye’de düzenlenen şenlik/festivallerin genel özellikleri başlığı altında incelenen altıncı kriter şenlik/festivallerde bir değerlendirme kurulu bulunup bulunmaması konusudur. Katılımcıların büyük çoğunluğunun (9) şenlik/festivallerinde bir değerlendirme kurulu bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- Türkiye’de düzenlenen şenlik/festivallerin genel özellikleri başlığı altında incelenen yedinci kriter şenlik/festivallerde konaklama imkanının sağlanıp sağlanmaması durumudur. Katılımcıların büyük çoğunluğunun (9) şenlik/festivallerinde konaklama sağlamadıkları belirlenmiştir.
- Türkiye’de düzenlenen şenlik/festivallerin genel özellikleri başlığı altında incelenen sekizinci kriter şenlik/festivallerin herhangi bir sponsor ya da sponsorlara sahip olup olmaması durumudur. Katılımcıların büyük çoğunluğunun (11) şenlik/festivallerinde sponsor veya sponsorlar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.3 Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Bir koronun herhangi bir şenlik/festivale katılmak için ne gibi kriterleri barındırması gerekir?” alt probleminin yanıtlanabilmesi amacıyla “Görüşme Formu” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar birleştirilerek aşağıda verilmiştir.

- Katılımcıların büyük çoğunluğunun (7) bir koronun şenlik/festivallere katılması için “çoksesli yapıtları seslendirmeleri” gerektiğini istedikleri sonucuna varılmıştır.
- Hiçbir kriteri bulunmayan 2 şenlik/festival bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan Düzenlenen şenlik/festivalleri etkileyebilecek herhangi bir sorunla karşılaşmakta mıdır? Eğer herhangi bir sorunla karşılaşıyorsa bunlar nelerdir? alt probleminin yanıtlanabilmesi amacıyla “Görüşme Formu” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar birleştirilerek aşağıda verilmiştir.

- Katılımcıların büyük çoğunluğunun (12) “sponsor” konusunda sorun yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır.
- Katılımcıların (6) koroların “şenlik/festivallerin tüm imkânlarından yararlanamama” konusunda sorun yaşadıkları belirlenmiştir.
- Hiçbir olumsuz durumla karşılaşmayan bir şenlik/festival olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın beşinci alt problemi olan Şenlik/Festival genel koordinatörlerinin şenlik/festivallerin Türk koro müziğine katkıları yönündeki görüşleri nelerdir? alt probleminin yanıtlanabilmesi amacıyla “Görüşme Formu” aracılığıyla elde edilen bulgu ve yorumlara ilişkin sonuçlar birleştirilerek aşağıda verilmiştir.

- Katılımcıların büyük çoğunluğunun (10) “korolar arası bilgi alışverişi, iletişimi ve etkileşimi” yönünden şenlik/festivallerin Türk koro müziğine katkıda bulunduğunu düşündüğü sonucuna varılmıştır.
- Katılımcıların büyük çoğunluğunun (8) “koroların nitelik ve nicelik olarak gelişmesi” yönünden şenlik/ festivallerin Türk koro müziğine katkıda bulunduğunu düşündüğü sonucuna varılmıştır.

5.6. Öneriler

Araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlar doğrultusunda geliştirilen öneriler aşağıda sıralanmıştır.

- Şenlik/Festivallere katılım oranını arttırmak için müzik öğretmenlerinin etkin çalışması önerilir.

- Şenlik/festivallere katılan müzik öğretmenlerinin bağlı olduğu kurum, kuruluş, dernek tarafından teşvik edilmesi ve takdir edilmesi önerilir.
- Şenlik/festivallerin halkla bütünleşmesi için sokak konserleri yapılması önerilir.
- Şenlik/festivallere katılan müzik öğretmenlerine kendilerini geliştirme fırsatı sağlamak amacıyla çalıştay ve seminerler düzenlenmesi önerilir.
- Düzenlenen şenlik/festivallere katılan çocuk korolarına katılımın artırılması için müzik öğretmenlerinin aileleri bilinçlendirmesine yönelik çalışmalar yapması önerilir.
- Düzenlenen şenlik/festivallere katılım oranını arttırmak için şenlik/festivallerin tanıtımını içeren reklamlara ve duyurulara ağırlık verilmesi önerilir.
- Şenlik/Festivallerde ortaya çıkan eşlikçi sorununu gidermek için müzik öğretmenlerinin bulunduğu illerdeki üniversite müzik bölümleriyle irtibat halinde olması önerilir.
- Şenlik/festivallerde çeşitli düzeylerde koroların söyleyebileceği koro eserlerinin yazılması için koro müziği bestecilerinin teşvik edilmesi önerilir.
- Şenlik/festivallerin sponsor desteği almak için düzenlendiği ildeki kurum, kuruluş, şirket ve şahıslarla iletişime geçmesi önerilir.
- Belediye ve Valiliklerin düzenlenen şenlik/festivallere her türlü desteği sunması önerilir.
- Düzenlenen şenlik/festivallere koroların katılımlarını arttırmak için şenlik/festival katılım ücretlerinin düşük tutulması önerilir.
- Şenlik/Festivallere koroların katılımlarını arttırmak, konaklama ve diğer giderlerin karşılanması için sponsor bulunması fakat bulunamıyorsa ücretlerin katılımı zorlaştırmayacak düzeyde tutulması önerilir.
- Müzik öğretmenlerinin şenlik/festivallere katılımcı olarak katılamadığı durumlarda bulunduğu il veya en yakın ildeki şenlik/festivale öğrencileriyle birlikte dinleyici olarak katılması önerilir.

KAYNAKLAR

- Akbank. (1979). *İnci'nin şarkı kitabı*. İstanbul: Akbank.
- Apaydın, M. (2001). Koro ile müzik eğitimi'nin toplumun müziksel düzeyini geliştirmedeki yeri ve önemi. *I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu Bildiriler*, 131-139.
- Apaydın, M. (2006). Çocuk ve gençlik korolarının toplumun kültürel gelişimindeki yeri ve önemi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi II. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyum Bildirileri*, 569-575.
- Behar, C. (1993). *Zaman mekân müzik*. İstanbul: Özener.
- Bezdüz, R. (2001). Müzik toplum etkileşiminde koro müziğinin rolü/koro müziği yoluyla toplumsal konulara eğilme. *I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu Bildiriler*, 155-162.
- Bygren, L. O. Konlaan, B. B. & Johansson, S. E. (1996). Attendance at cultural events, readings books or periodicals, and making music or singing in a choir as determinant of survival. Swedish interview survey of living conditions. *British Medical Journal*, V(313), 1577-1580.
- Canku, K. (1992). *İzmir çocuk korosu* (2. Basım). İzmir: Fikri İnam.
- Çelik, M. Şendağ, B. (2016). *MEB müzik dersi öğretmen kılavuz kitabı*. Ankara: Saray.
- Çevik, S. (1999). *Koro eğitimi ve yönetimi teknikleri*. Ankara: Yurt Renkleri
- Çevik, S. (2013). *Koro eğitimi ve yönetimi*. Ankara: Müzik Eğitimi.
- Değer, A. Ç. (2011). *Çocuk korolarının eğitiminde bir yaklaşım olarak eğitsel oyun kullanımının öğrencilerin müziksel erişim düzeylerine etkisi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Egüz, S. (1981). *Koro eğitimi ve yönetimi*. Ankara: Ayyıldız.

- Egüz, S. (1976). *Toplu ses eğitimi I*. Ankara: Ayyıldız.
- Gökçe, M. (2007, Eylül). *Koro müziğinin toplumsal işlevleri açısından türkiye korolar şenliğinin kazandırılışları üzerine genel bir değerlendirme*. 38. Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi'nde sunulmuş bildiri, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı, Ankara.
- Gürkan, F. (1983). *TRT Ankara çocuk korosu'nun eğitsel ve işlevsel etkinlikleri*. Yayımlanmamış Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Ankara.
- Güvenç, R. (1990). *Türk musikisi tarihi ve Türk tedavi musikisi*. İstanbul: Metinler
- İnam, A. (2005). *Hayatımızdaki ince şeylere dair*. (8. basım). İstanbul: Pan.
- Kabalevsky, D. (1988). *Music education: a composer writes about musical education*. London: Jessica Kingsley.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemi: kavramlar ilkeler teknikler*. (26. Baskı). Ankara: Nobel.
- Karasar, N. (2004). *Bilimsel araştırma yöntemi*. (12. Basım). Ankara: Nobel.
- Oransay, G. (1976). *Musiki tarihi*. Ankara: Yaykur.
- Perçin, Y. (1999). *Üç büyük kentimizde çoksesli çocuk koroları ve müzik eğitimimiz*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Say, A. (2005). *Müzik sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Selanik, C. (1996). *Müzik sanatının tarihsel serüveni*. Ankara: Doruk Yayımcılık.
- Sina, İ. (2013). *Mûsikî*. (A.H. Turabi Çev.). İstanbul: Litera.
- Sun, M. (1969). *Türkiye'nin kültür-müzik-tiyatro sorunları*. Ankara: Ajans Türk Kültür.
- Şanal, A. M. (2011) *Çoksesli koroda şarkı söylemenin psikolojik ve fizyolojik etkileri*. Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Türkiye Korolar Şenliği, (2011). *Türkiye Korolar Şenliği Kitapçığı*. Ankara: Sözkese Maatbacılık.
- Türk Dil Kurumu. (2009). *Türkçe sözlük*. Ankara: TDK.
- Uçan, A. (1997) *Müzik eğitimi (temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum)*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

- Uçan, A. (2001). *İnsan, müzik, koro ve koro eğitiminin temelleri*. I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 7-55.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi (temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum)*. Ankara: Evrensel.
- Ünal, S. & Ünal, S. (2001). Devlet çoksesli çocuk korusu. I. *Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu Bildirileri*, 111-118.
- Yener, S. (2001). *Türkiye'deki koro çeşitleri ve müzik toplum etkileşiminde koro müziğinin rolü*. I. *Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu Bildirileri*, 83-93.
- Yüksel, A. L. (1996). *Türkiye'de erken müzik eğitimi kurumları olan çocuk korolarının meslek seçimine etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

EKLER

Ek 1. Anket Formu

ŞENLİK/FESTİVAL GENEL KOORDİNATÖRLERİ GÖRÜŞME FORMU GÖRÜŞME FORMU

Sayın Şenlik/Festival Genel Koordinatörleri,

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda yürütmekte olduğum; "Şenlik/Festivallerin Türk Koro Müziğine Katkıları" adlı yüksek lisans tez çalışmam için bu formdan elde edilecek veriler kullanılacaktır. Görüşme yapılan Şenlik/Festival Genel Koordinatörlerinin kişisel bilgileri kesinlikle gizli tutulacaktır. Zamanınızı ayırdığınız için teşekkür ederim.

Saygılarımla

Semiha Senem AZMİOĞLU
G.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü
G.S.E. Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Öğrencisi

Adınız soyadınız :

Bağlı Bulunduğunuz kurum veya kuruluş :

İletişim kurulacak e-mail adresiniz :

Düzenlediğiniz şenlik/festivalinizin adı :

SORULAR

1) Üniversite/Derneğiniz kaç yıldır şenlik/festival düzenlemektedir?

- ☐ 1-5 yıl
- ☐ 5-10 yıl
- ☐ 10-15 yıl
- ☐ 15-20 yıl
- ☐ 20-25 yıl

2) Üniversite/Derneğiniz kaç yılda bir şenlik/festival düzenlemektedir?

- ☐ Her dönem
- ☐ Her Yıl
- ☐ 2 yılda bir

3) Üniversite/Derneğiniz hangi dönemde şenlik/festival düzenlemektedir?

- ☐ Aralık, Ocak, Şubat
- ☐ Mart, Nisan, Mayıs,
- ☐ Haziran, Temmuz, Ağustos
- ☐ Eylül, Ekim, Kasım

4) Şenlik/Festivaliniz kaç gün sürmektedir?

- ☐ 1-3 gün
- ☐ 3-5 gün
- ☐ 5-7 gün
- ☐ 7-10 gün
- ☐ 10-15 gün

5) Şenlik/Festivalinize katılımı nasıl sağlıyorsunuz?

- ☐ Davet
- ☐ Başvuru
- ☐ Davet-Başvuru

6) Şenlik/Festivaliniz hangi koroları kapsamaktadır?

- ☐ Tüm Korolar
- ☐ Çocuk Koroları
- ☐ Yetişkin, Gençlik Koroları

7) Üniversite/Derneğiniz koroları davet ederken ne gibi kriterleri göz önünde bulundurmaktadır?

- ☐ Çoksesli yapıtları seslendirmeleri
- ☐ Belli bir düzeyde olmuş olmaları
- ☐ Tüm koro türlerini barındırma
- ☐ Olanaklar
- ☐ Zorunlu eserleri seslendirme
- ☐ Sadece çocuk korusu olması
- ☐ Sadece çocuk şarkıları seslendirme
- ☐ Koronun belli bir kurum ve kuruluşa ait olması
- ☐ Konaklama sağlanabilecek sayı kadar koro davet etme

8) Şenlik/Festivalinizde bir değerlendirme kurulu var mı?

- ☐ Var
- ☐ Yok

9) Şenlik/Festivalinize katılan korolara konaklama imkânı sağlıyor musunuz?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

10) Şenlik/Festivalinizin sponsor veya sponsorları var mıdır?

- ☐ Var
- ☐ Yok

11) Şenlik/festivalinizde herhangi bir olumsuz bir durumla karşılaşıyor musunuz? Saydığım bu maddelerden hangisi ya da hangilerini olumsuz bir durum olarak değerlendirirsiniz?

- ☐ Ekonomi (sponsor)
- ☐ Eşlikçi
- ☐ Ortak festival kültürü bulunmaması
- ☐ Matbaa, bant, video, fotoğraf kayıtları
- ☐ Festivalin tüm imkânlarından yararlanamama
- ☐ Piyano ve diğer çalgılar
- ☐ Konser salonu (koro podyumu, eleman)
- ☐ Çiçek, plaket, ödül
- ☐ İyi çalıştırılmayan korolar
- ☐ Dinleyici
- ☐ Ulaşım
- ☐ Son Andaki İptaller
- ☐ Programlar
- ☐ Değerlendirme Kurulu-Kuralları
- ☐ İletişim, reklam, basın, yayın, duyuru
- ☐ Koroların diğer koroları izlemesini sağlama

- () Yerel yönetimlerin yeterince bu değerlerin farkında olmayışı
- () Aile ve toplum bilinçsizliği
- () Koroların nicelik nitelik anlayışları
- () Bazı müzik öğretmenlerinin ilgisizliği
- () Atölyelerden yararlanamama

12) Yapılan şenlik/festivallerin Türk Koro Müziğine ne gibi katkıları olduğunu düşünüyorsunuz? Saydığım maddelerden hangisini ya da hangilerini bu kapsamda değerlendirirsiniz?

- () Koroların nitelik ve nicelik olarak çoğalıp gelişmesi
- () Koroların yıl boyu aldığı eğitimin ürününü sergilemesi
- () Farklı koroları izleme, gözleme ve karşılaştırmalar yapabilme
- () Müzik eğitimini tamamlama
- () Şarkı dağarcığını geliştirme
- () Bireylerin, çocukların toplumsallaşmasına katkıda bulunma
- () Her yıl koroların geliştiğini ve toplumun daha olumlu bir bakış açısı kazandığını görme
- () Dünya Koro Müziği Edebiyatının ülkemizde tanınıp gelişmesi
- () Yeni koro derneklerinin oluşup gelişmesi
- () Koro-Eğitici-Yöneticilerinin yetişip gelişmesi
- () Korolar arası bilgi alışverişi ve iletişim
- () Yeni eserler düzenlenmesi
- () Bestecilerin tanıtımı
- () Eserlerin tanınması
- () Şenlik/Festivallerin çoğalması
- () Başka korolardaki koristlerle şarkı söyleme ve farklı şeflerle çalışma imkânı

13) Bunların haricinde şenlik/festivalinizle ilgili söylemek istedikleriniz var mı? Varsa nelerdir?

.....
.....
.....
.....

GAZİ GELECEKTİR..